

Trendlijnen ▶

Sectoren ▶

Regio's ▶

Rechtsvormen ▶

Ondernemers ▶

Conjunctuur ▶

KVK TRENDRAPPORT

EERSTE KWARTAAL 2026

Colofon

Uitgave

Kamer van Koophandel®, april 2026.

Team Datainzichten (in samenwerking met Center of Expertise Data, Analytics & Insights).

Contact

Neem voor meer informatie contact op met persvoorlichting, 06 30 35 29 21.

Alles uit deze uitgave mag worden gebruikt met duidelijke bronvermelding.

1. Inleiding

Het KVK Trendrapport geeft inzicht in de ontwikkeling van het aantal vestigingen van bedrijven, starters, stoppers en faillissementen in Nederland in de afgelopen tien jaar. In deze editie wordt het 1^e kwartaal van 2026 vergeleken met het 1^e kwartaal van 2025. Het rapport bevat informatie over verschillende bedrijfssectoren en provincies. Bovendien wordt getoond welk aandeel van de bedrijven in Nederland zzp'er is.

Behalve deze ontwikkelingen in de bedrijvendynamiek bevat het Trendrapport ook informatie over rechtsvormen, geslacht en leeftijd van ondernemers en enkele conjunctuur-indicatoren. Aan het eind van het document is een hoofdstuk opgenomen met de verantwoording en de gehanteerde definities.

Het Trendrapport heeft de vorm van een **interactieve pdf**. Met behulp van navigatieknoppen aan de kop van iedere pagina kan naar de diverse onderdelen van het rapport worden genavigeerd. Bovendien bieden diverse grafieken en kaarten de mogelijkheid om 'door te klikken' naar data die meer diepgang bieden.

KVK Cijfers en trends

KVK levert waardevolle data en nuttige analyses voor je onderzoek, beleid of ondernemingsplan. Gebaseerd op onder andere het Handelsregister en onderzoeken. [Check](#) de meest actuele cijfers en trends en vind de antwoorden die je zoekt.

Inhoud

Klik op een onderwerp om naar de pagina te gaan

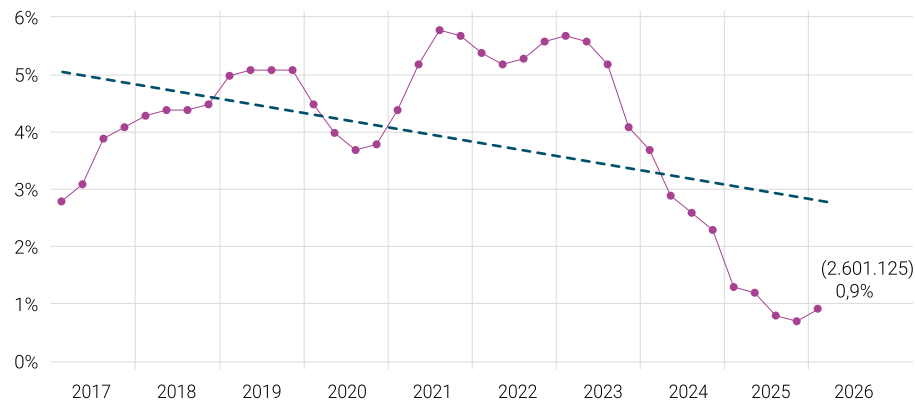
1. Inleiding	3
2. Trendlijnen (vestigingen, starters, stoppers, faillissementen)	5
3. Sectoren	7
3.1 Aantal en aandeel vestigingen en zzp per sector	7
3.2 Starters	8
3.3 Stoppers	10
4. Regio's	12
4.1 Aantal en aandeel vestigingen en zzp per regio	12
4.2 Starters	13
4.3 Stoppers	15
5. Rechtsvormen	18
6. Ondernemers	19
7. Conjunctuur	21
8. Bijlage	22
Verantwoording	22
Definities	22
Verwijzingen	23

2. Trendlijnen

Vestigingen

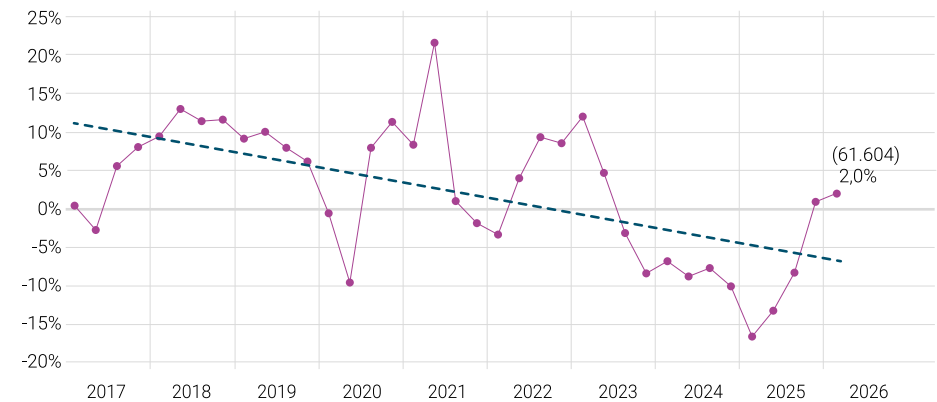
(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- Het aantal vestigingen is licht toegenomen met 0,9% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Eind Q1 2026 stonden er 2.601.125 vestigingen ingeschreven in het Handelsregister.

Starters

(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

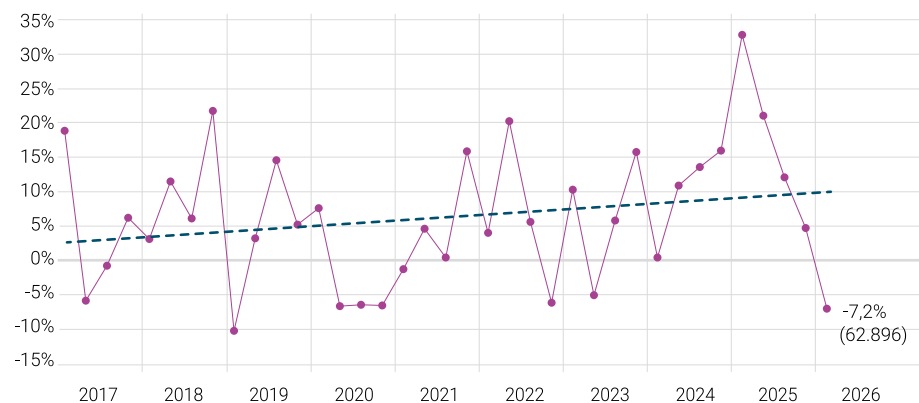
- Het aantal starters is met 2% gestegen ten opzichte van Q1 2025.
- In Q1 2026 kwam het aantal starters uit op 61.604.

2. Trendlijnen

Stoppers

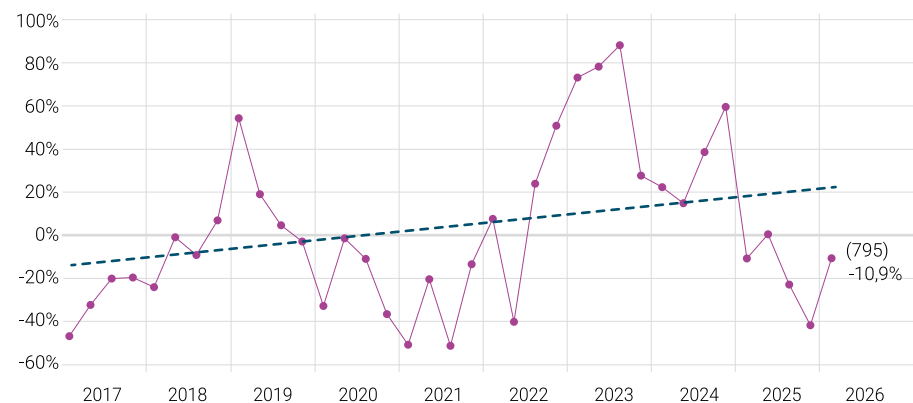
(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- Na een periode van 10 kwartalen waarin het aantal stoppers toenam is in Q1 2026 sprake van een daling.
- Het aantal stoppers in het afgelopen kwartaal bedroeg 62.896. In hetzelfde kwartaal vorig jaar waren dit er 67.777. Dit komt neer op een daling van 7,2%.

Faillissementen

(bedrijfsleven totaal, ontwikkeling ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- Het aantal faillissementen in Q1 2026 komt uit op 795. Een daling van 10,9% ten opzichte van Q1 2025.

3. Sectoren

3.1 Aantal en aandeel vestigingen en zzp'ers per sector

Aantal vestigingen naar sector op 1 april 2026

Specialistische zakelijke diensten	499.040	19%
Handel	353.629	14%
Bouwnijverheid	278.823	11%
Gezondheids- en welzijnzorg	271.831	10%
Verhuur en overige zakelijke diensten	159.980	6%
Overige dienstverlening	150.885	6%
Kunst, cultuur, sport en recreatie	149.262	6%
Onderwijs	140.875	5%
Informatie- en communicatietechnologie	115.969	4%
Industrie	100.394	4%
Horeca	96.533	4%
Vervoer en opslag	84.683	3%
Landbouw, bosbouw en visserij	84.441	3%
Uitgeverijen en mediaorganisaties	39.386	2%
Verhuur van en handel in onroerend goed	33.778	1%
Financiële diensten	31.645	1%
Energievoorziening	4.849	0%
Waterbedrijven en afvalbeheer	3.286	0%
Delfstoffenwinning	1.216	0%
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	620	0%
Bedrijfsleven totaal	2.601.125	100%

- De meeste vestigingen bevinden zich in de de sectoren Specialistische zakelijke diensten, Handel en de Bouwnijverheid.
- In de sectoren Openbaar bestuur en overheidsdiensten, Delfstoffenwinning en Waterbedrijven en afvalbeheer bevinden zich de minste vestigingen.

Aandeel zzp'ers per sector op 1 april 2026, zowel parttime (<15 uur per week) en fulltime zzp'ers (= > 15 uur per week)

Onderwijs	124.034	91%
Overige dienstverlening	120.173	89%
Bouwnijverheid	224.265	87%
Kunst, cultuur, sport en recreatie	125.619	86%
Specialistische zakelijke diensten	381.447	85%
Uitgeverijen en mediaorganisaties	31.521	82%
Verhuur en overige zakelijke diensten	110.243	81%
Vervoer en opslag	54.154	81%
Informatie- en communicatietechnologie	79.135	78%
Industrie	58.292	74%
Handel	181.738	72%
Gezondheids- en welzijnzorg	202.138	71%
Landbouw, bosbouw en visserij	33.726	63%
Waterbedrijven en afvalbeheer	1.189	59%
Horeca	42.881	56%
Delfstoffenwinning	420	55%
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	355	54%
Financiële diensten	10.644	45%
Energievoorziening	804	42%
Verhuur van en handel in onroerend goed	10.593	35%
Bedrijfsleven totaal	1.793.371	69%

- Ruim twee op drie bedrijven is een zzp'er.
- Het aandeel zzp'ers is het hoogste in de sectoren Onderwijs, Overige dienstverlening en Bouwnijverheid.
- In de sectoren Verhuur van en handel in onroerend goed, Energievoorziening en Financiële diensten is het aandeel zzp'ers het laagst.

3. Sectoren

3.2 Starters

Aantal starters naar sector in kwartaal 1 2026

Specialistische zakelijke diensten	11.066	18%
Handel	9.207	15%
Bouwnijverheid	6.881	11%
Verhuur en overige zakelijke diensten	5.036	8%
Gezondheids- en welzijnzorg	4.820	8%
Overige dienstverlening	3.914	6%
Informatie- en communicatietechnologie	3.810	6%
Onderwijs	3.676	6%
Kunst, cultuur, sport en recreatie	2.722	4%
Vervoer en opslag	2.609	4%
Horeca	2.368	4%
Industrie	2.029	3%
Uitgeverijen en mediaorganisaties	1.226	2%
Landbouw, bosbouw en visserij	946	2%
Verhuur van en handel in onroerend goed	630	1%
Financiële diensten	517	1%
Energievoorziening	66	0%
Waterbedrijven en afvalbeheer	44	0%
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	26	0%
Delfstoffenwinning	11	0%
Bedrijfsleven totaal	61.604	100%

- De Specialistische zakelijke diensten is de sector met de meeste starters (18%).
Gevolgd door de sectoren Handel (15%) en Bouwnijverheid (11%).

Aandeel zzp-starters per sector in kwartaal 1 2026

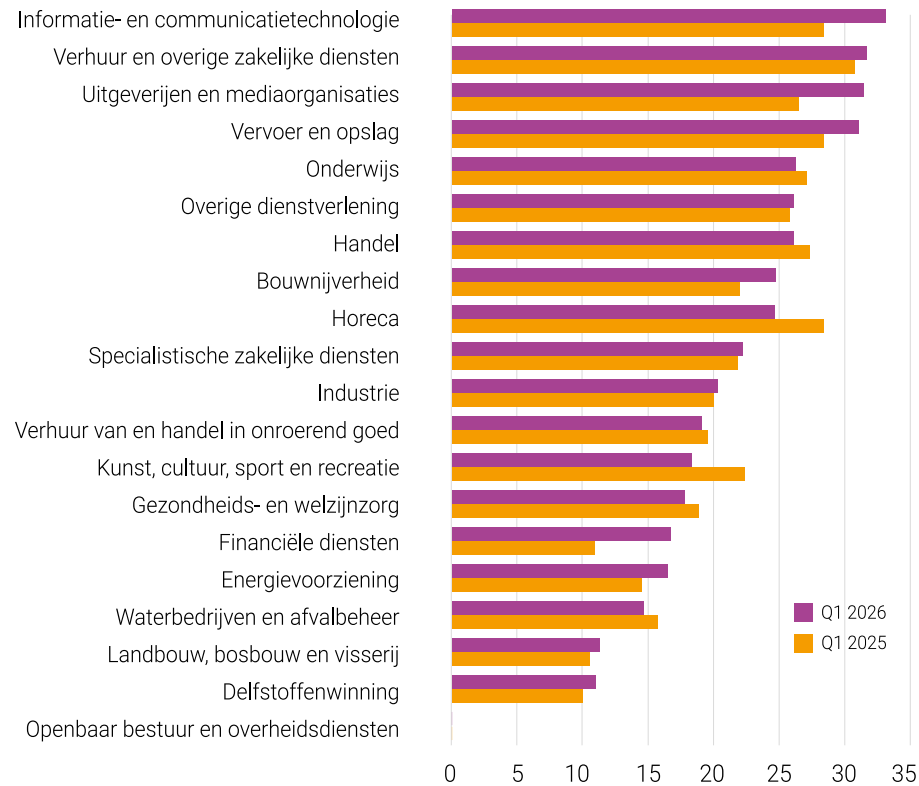
Onderwijs	3.358	91%
Overige dienstverlening	3.468	89%
Bouwnijverheid	6.006	87%
Kunst, cultuur, sport en recreatie	2.348	86%
Specialistische zakelijke diensten	9.396	85%
Uitgeverijen en mediaorganisaties	1.000	82%
Verhuur en overige zakelijke diensten	4.064	81%
Vervoer en opslag	2.105	81%
Informatie- en communicatietechnologie	2.972	78%
Industrie	1.503	74%
Handel	6.627	72%
Gezondheids- en welzijnzorg	3.430	71%
Landbouw, bosbouw en visserij	600	63%
Waterbedrijven en afvalbeheer	26	59%
Horeca	1.322	56%
Delfstoffenwinning	6	55%
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	14	54%
Financiële diensten	235	45%
Energievoorziening	28	42%
Verhuur van en handel in onroerend goed	219	35%
Bedrijfsleven totaal	48.727	79%

- 79% van de starters in Q1 2026 is een zzp'er
→ Het aandeel starten zzp'ers is het hoogst in de sectoren Onderwijs, Overige dienstverlening en Bouwnijverheid.

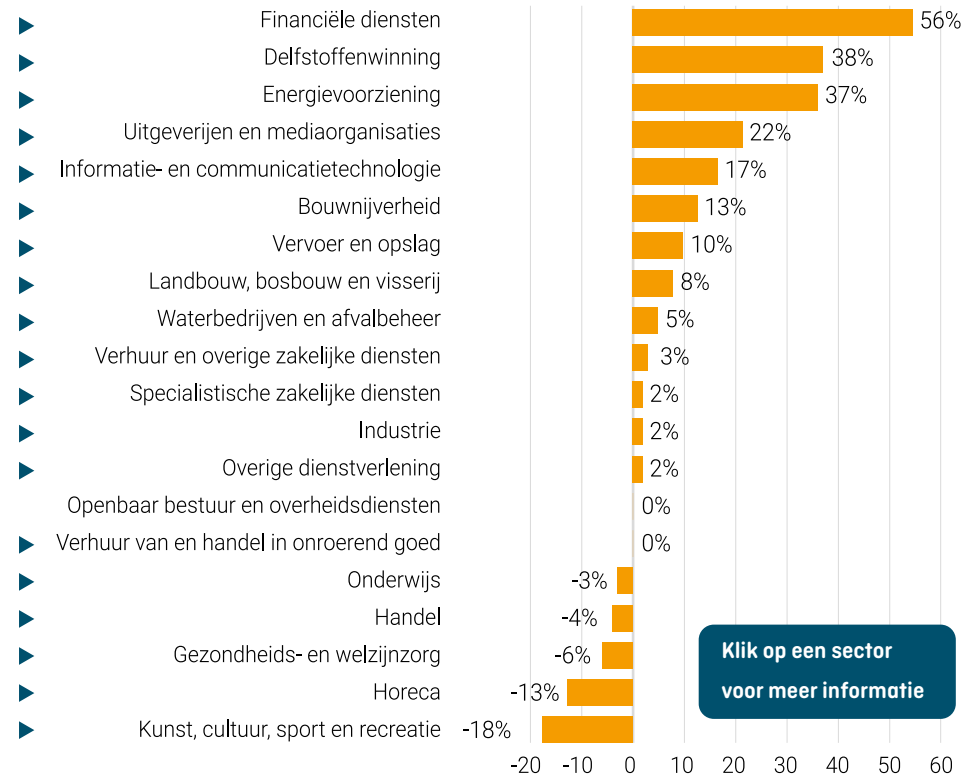
3. Sectoren

Aantal starters per 1.000 vestigingen per sector (Q1 2025 en Q1 2026)

→ Het aantal starters per 1.000 vestigingen is het hoogst in de sectoren Informatie- en communicatietechnologie, Uitgeverijen en mediaorganisaties en Verhuur en overige zakelijke diensten.

Ontwikkeling aantal starters per 1.000 vestigingen per sector (Q1 2025 ten opzichte van Q1 2026)

→ In de sectoren Financiële diensten, Delfstoffenwinning en Energievoorziening nam het aantal starters per 1.000 vestigingen het sterkst toe.

→ Het aantal starters daalde het sterkst in de Horeca en Kunst, cultuur, sport en recreatie.

Klik op een sector voor meer informatie

3. Sectoren

3.3 Stoppers

Aantal stoppers naar sector in kwartaal 1 2026

Handel	12.189	19%
Specialistische zakelijke diensten	10.271	16%
Gezondheids- en welzijnzorg	7.706	12%
Bouwnijverheid	6.877	11%
Verhuur en overige zakelijke diensten	4.629	7%
Overige dienstverlening	3.011	5%
Horeca	2.867	5%
Onderwijs	2.791	4%
Informatie- en communicatietechnologie	2.639	4%
Kunst, cultuur, sport en recreatie	2.244	4%
Vervoer en opslag	2.235	4%
Industrie	2.078	3%
Landbouw, bosbouw en visserij	1.300	2%
Uitgeverijen en mediaorganisaties	700	1%
Financiële diensten	581	1%
Verhuur van en handel in onroerend goed	569	1%
Energievoorziening	103	0%
Waterbedrijven en afvalbeheer	64	0%
Delfstoffenwinning	23	0%
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	19	0%
Bedrijfsleven totaal	62.896	100%

→ De meeste stoppers bevinden zich in de sectoren Handel, Specialistische zakelijke diensten en de Gezondheids- en welzijnszorg

Aandeel zzp-stoppers per sector in kwartaal 1 2026

Bouwnijverheid	5.792	84%
Onderwijs	2.311	83%
Gezondheids- en welzijnzorg	6.151	80%
Kunst, cultuur, sport en recreatie	1.758	78%
Specialistische zakelijke diensten	7.830	76%
Overige dienstverlening	2.295	76%
Verhuur en overige zakelijke diensten	3.434	74%
Uitgeverijen en mediaorganisaties	513	73%
Vervoer en opslag	1.630	73%
Delfstoffenwinning	15	65%
Informatie- en communicatietechnologie	1.715	65%
Industrie	1.295	62%
Landbouw, bosbouw en visserij	715	55%
Waterbedrijven en afvalbeheer	35	55%
Horeca	1.326	46%
Handel	5.507	45%
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	8	42%
Verhuur van en handel in onroerend goed	205	36%
Financiële diensten	176	30%
Energievoorziening	19	18%
Bedrijfsleven totaal	42.730	68%

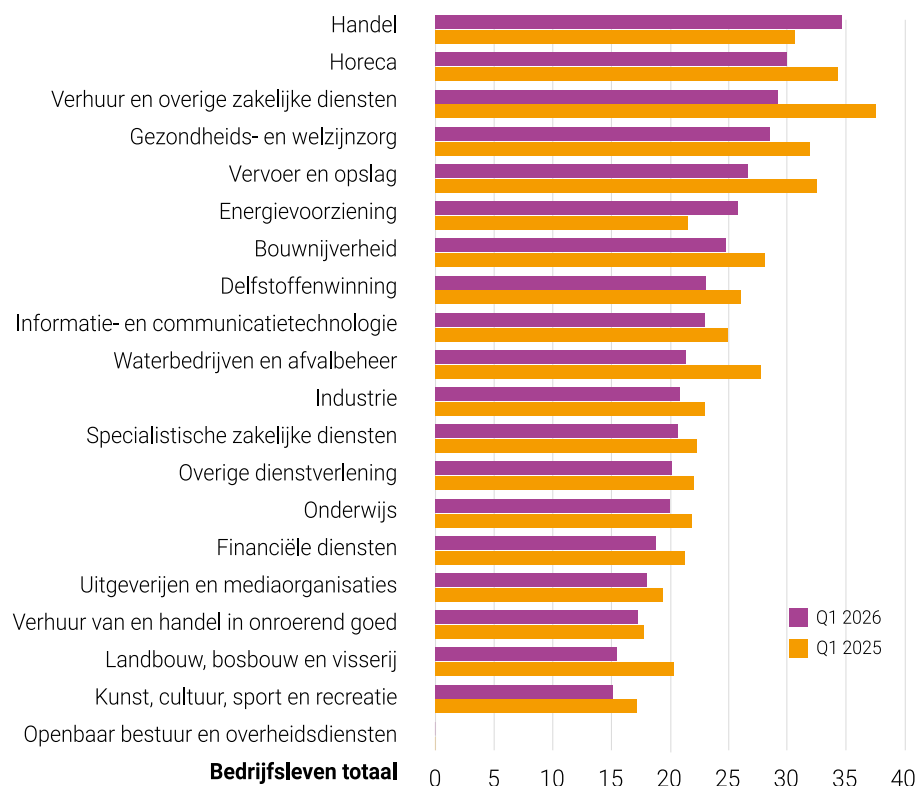
→ 68% van de gestopte vestigingen in Q1 2026 is een zzp'er.

→ In de sectoren Bouwnijverheid, Onderwijs en Gezondheids- en welzijnszorg is het aandeel stoppende zzp'ers het hoogst.

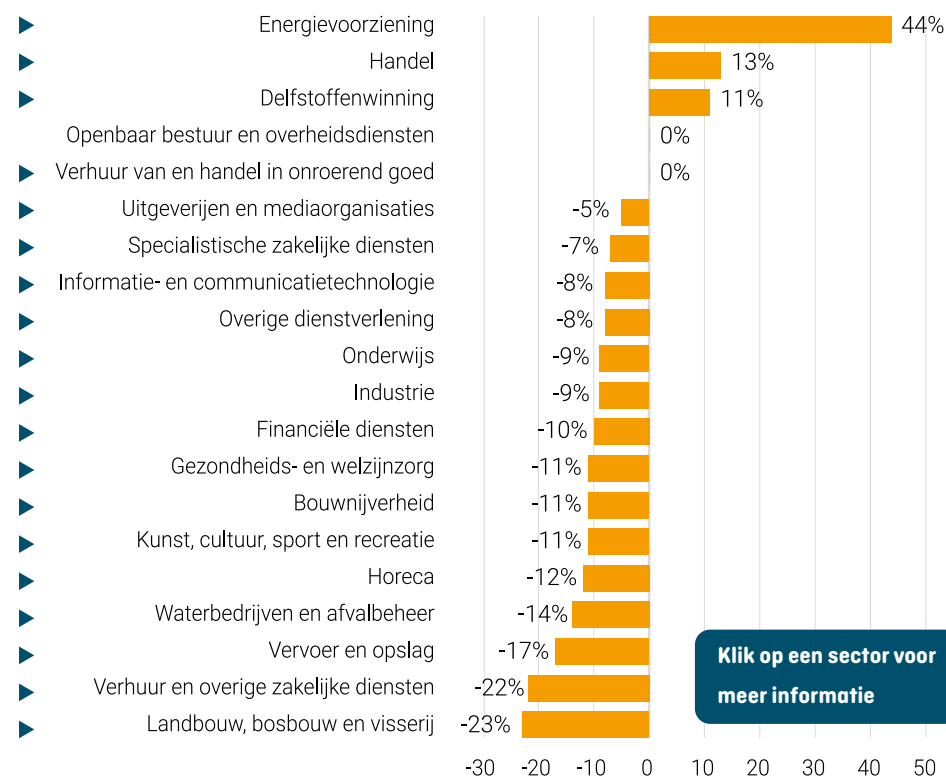
3. Sectoren

**Aantal stoppers per 1.000 vestigingen per sector
(Q1 2025 en Q1 2026)**

→ In de sectoren Handel, Horeca en Gezondheids- en welzijnzorg zijn relatief veel stoppers per 1.000 vestigingen.

**Ontwikkeling aantal stoppers per 1.000 vestigingen per sector
(Q1 2025 ten opzichte van Q1 2026)**

→ In drie sectoren is het aantal stoppers per 1.000 vestigingen toegenomen: Energievoorziening, Handel en Delfstoffenwinning.

→ In de sectoren Openbaar bestuur en overheidsdiensten en Verhuur van en handel in onroerend goed is het aantal stoppers per 1.000 vestigingen gelijk gebleven. In alle andere sectoren is sprake van een daling.

**Klik op een sector voor
meer informatie**

4. Regio's

4.1 Aantal en aandeel vestigingen en zzp'ers per regio

Aantal vestigingen per provincie op 1 april 2026

Zuid-Holland	565.213	22%
Noord-Holland	538.589	21%
Noord-Brabant	373.712	14%
Gelderland	291.892	11%
Utrecht	221.501	9%
Overijssel	145.625	6%
Limburg	132.468	5%
Friesland	85.213	3%
Groningen	71.709	3%
Flevoland	65.702	3%
Drenthe	59.647	2%
Zeeland	49.854	2%
Nederland	2.601.125	100%

- De meeste vestingen bevinden zich in de provincies Noord- en Zuid-Holland.
- In Drenthe en Zeeland is het aantal vestigingen het laagst.

Cijfers over het aantal vestigingen in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Aandeel zzp-vestigingen per provincie op 1 april 2026

Zuid-Holland	407.020	72%
Noord-Holland	384.521	71%
Flevoland	46.471	71%
Utrecht	155.372	70%
Groningen	49.091	68%
Gelderland	195.496	67%
Noord-Brabant	249.687	67%
Limburg	86.821	66%
Drenthe	38.948	65%
Friesland	55.624	65%
Overijssel	92.939	64%
Zeeland	31.381	63%
Nederland	1.793.371	69%

- Het aandeel zzp'ers op het totaal aantal vestigingen is het hoogst in Zuid-Holland (72%) en het laagst in Zeeland (63%).

Cijfers over het aantal zzp'ers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

4.2 Starters

Aantal starters per provincie in kwartaal 1 2026

Zuid-Holland	14.429	23%
Noord-Holland	13.371	22%
Noord-Brabant	8.634	14%
Gelderland	6.248	10%
Utrecht	4.876	8%
Overijssel	3.370	5%
Limburg	2.946	5%
Flevoland	1.852	3%
Friesland	1.747	3%
Groningen	1.714	3%
Drenthe	1.336	2%
Zeeland	1.081	2%
Nederland	61.604	100%

→ Bijna een kwart (23%) van het totaal aantal starters komt uit Zuid-Holland. Op de voet gevolgd door Noord-Holland met 22%.

Cijfers over het aantal starters in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Aandeel zzp-starters per provincie in kwartaal 1 2026

Zuid-Holland	11.781	82%
Flevoland	1.480	80%
Groningen	1.364	80%
Noord-Holland	10.597	79%
Noord-Brabant	6.841	79%
Friesland	1.368	78%
Utrecht	3.805	78%
Limburg	2.293	78%
Gelderland	4.822	77%
Drenthe	1.022	77%
Overijssel	2.543	75%
Zeeland	811	75%
Nederland	48.727	79%

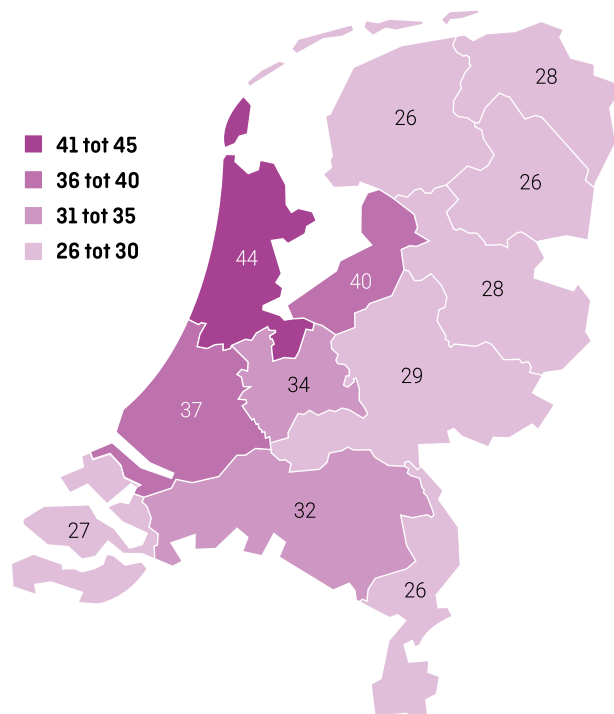
→ In Zuid-Holland (82%) is het aandeel startende zzp'ers het hoogst, in Zeeland en Overijssel het laagst (75%).

Cijfers over het aantal startende zzp'ers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

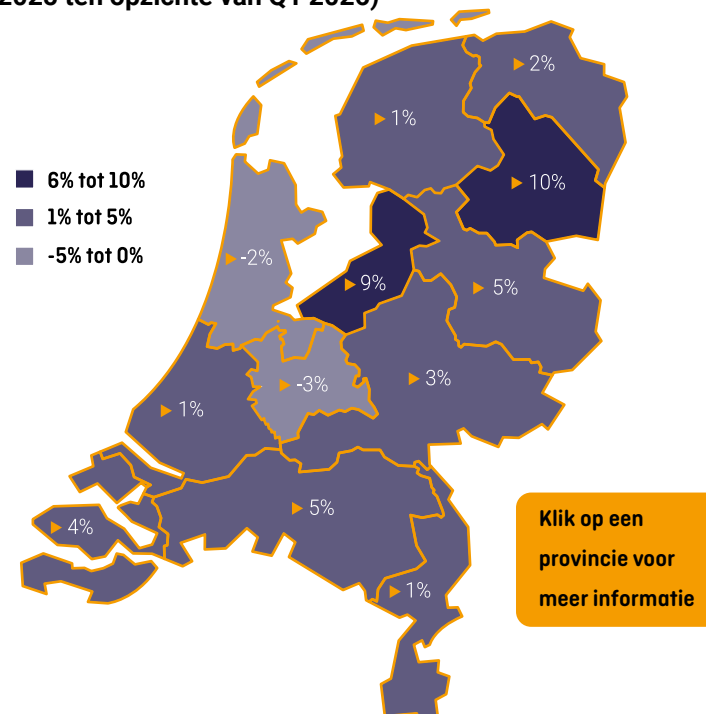
Aantal starters per 10.000 inwoners per provincie (Q1 2026)

- ➔ Het aantal starters per 10.000 inwoners is het hoogst in Noord-Holland en Flevoland.
- ➔ In de provincies Limburg, Drenthe en Friesland is het aantal starters per 10.000 inwoners het laagst.

Cijfers over het aantal starters per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Ontwikkeling aantal starters per 10.000 inwoners per provincie (Q1 2025 ten opzichte van Q1 2026)

Klik op een provincie voor meer informatie

- ➔ In twee provincies is het aantal starters afgenomen in Q1 2026 ten opzichte van Q1 2025: Utrecht en Noord-Holland.
- ➔ In de provincie Drenthe is het aantal starters met 10% het sterkst gestegen.

Cijfers over de ontwikkeling van het aantal starters per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

4.3 Stoppers

Aantal stoppers per provincie in kwartaal 1 2026

Zuid-Holland	14.692	23%
Noord-Holland	12.526	20%
Noord-Brabant	8.648	14%
Gelderland	6.393	10%
Utrecht	4.983	8%
Overijssel	4.963	8%
Limburg	3.140	5%
Friesland	1.780	3%
Flevoland	1.702	3%
Groningen	1.589	3%
Drenthe	1.388	2%
Zeeland	1.092	2%
Nederland	62.896	100%

→ Het aantal stoppers in het eerste kwartaal van 2026 is het hoogst in de provincies Noord- en Zuid-Holland.

Cijfers over het aantal stoppers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Aandeel zzp-stoppers per provincie in kwartaal 1 2026

Flevoland	1.274	75%
Zuid-Holland	10.729	73%
Noord-Holland	8.949	71%
Utrecht	3.418	69%
Noord-Brabant	5.912	68%
Groningen	1.086	68%
Gelderland	4.345	68%
Zeeland	729	67%
Friesland	1.178	66%
Limburg	2.020	64%
Drenthe	883	64%
Overijssel	2.207	44%
Nederland	42.730	68%

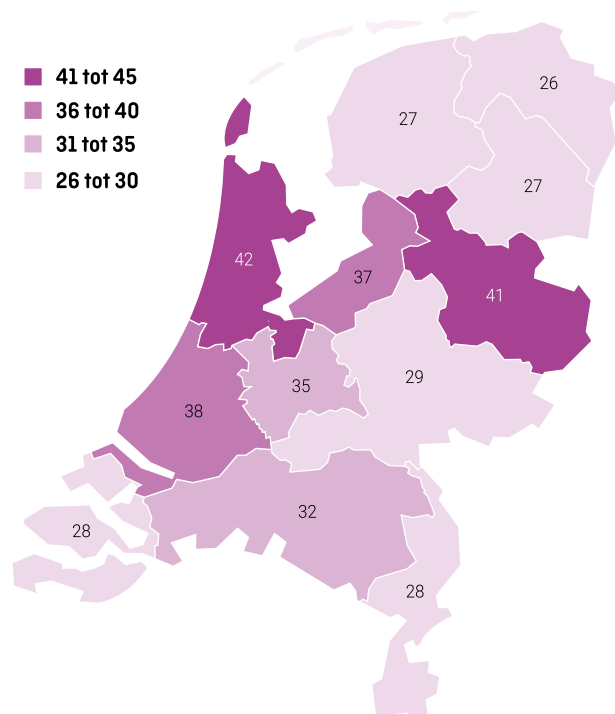
→ Het aandeel zzp'ers in het totaal aantal stoppers is het hoogst in de provincie Flevoland.

Cijfers over het aantal stoppende zzp'ers in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

4. Regio's

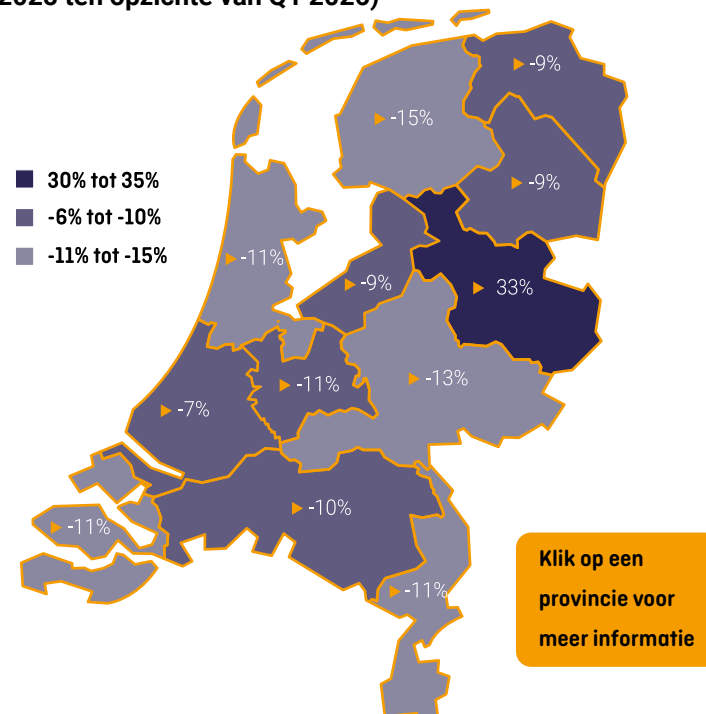
Aantal stoppers per 10.000 inwoners per provincie (Q1 2026)

- In de provincies Noord-Holland en Overijssel is het aantal stoppers per 10.000 inwoners het hoogst.
- In de provincie Groningen is het aantal stoppers per 10.000 inwoners het laagst.

Cijfers over het aantal stoppers per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

Ontwikkeling aantal stoppers per 10.000 inwoners per provincie (Q1 2025 ten opzichte van Q1 2026)

Klik op een provincie voor meer informatie

- In alle provincies is het aantal stoppers gedaald met uitzondering van de provincie Overijssel.
- In Overijssel nam het aantal stoppers toe met 33%. Dit wordt veroorzaakt door een zeer hoog aantal stoppers in de branche Groothandel in Voedingsmiddelen, dranken en overige genotmiddelen algemeen assortiment. Het gaat hierom stoppers binnen één concern.

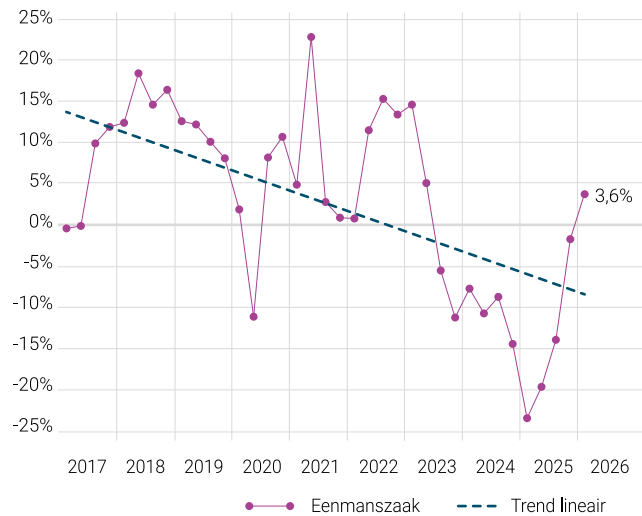
Cijfers over de ontwikkeling van het aantal stoppers per 10.000 inwoners in je regio of gemeente vind je in [KVK Regiodata](#).

5. Rechtsvormen

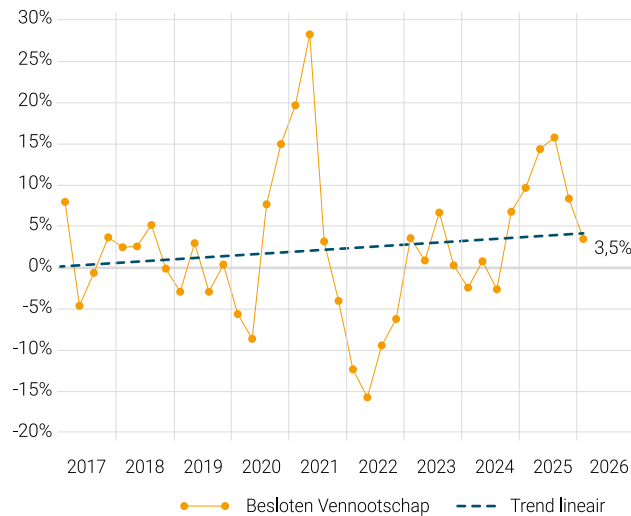
Ontwikkeling aantal starters ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

Eenmanszaak (starters)

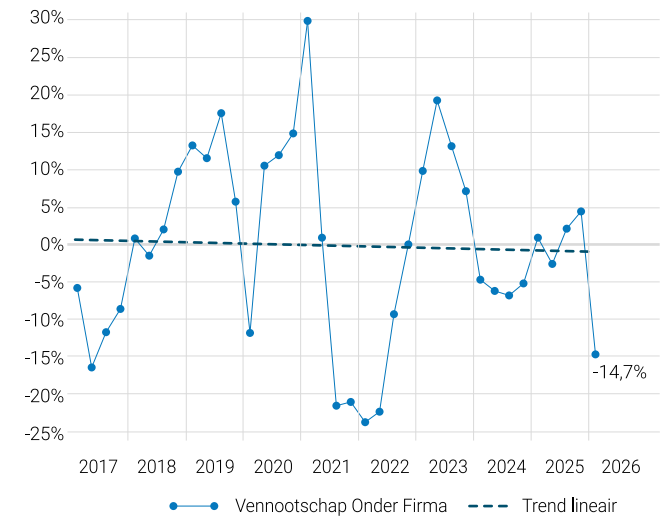
- ➔ Ongeveer driekwart (73%) van de starters kiest voor de rechtsvorm eenmanszaak.
- ➔ In Q1 2026 steeg het aantal startende eenmanszaken met 3,6% in vergelijking met Q1 2025.

Besloten vennootschap (starters)

- ➔ Het aantal starters dat kiest voor de rechtsvorm Besloten Vennootschap is gestegen met 3,5%.
- ➔ Circa 1 op de 5 (19%) starters kiest voor de rechtsvorm Besloten Vennootschap.

Vennootschap onder firma (starters)

- ➔ Het aantal gestarte VOF's vormt een klein gedeelte (6%) van het totaal.
- ➔ In het afgelopen kwartaal is het aantal starters dat kiest voor een VOF met 14,7% gedaald in vergelijking Q1 2025.

Het aantal starters naar rechtsvorm in kwartaal 1 van 2026

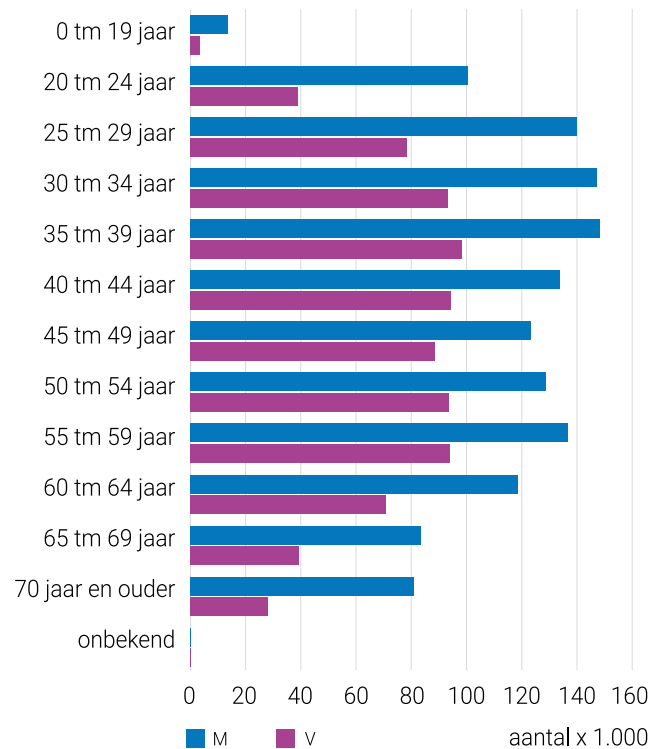
Eenmanszaak	45.059	73%
Besloten vennootschap	11.984	19%
Vennootschap onder firma	3.834	6%
Overige rechtsvormen	727	1%
Bedrijfsleven totaal	61.604	100%

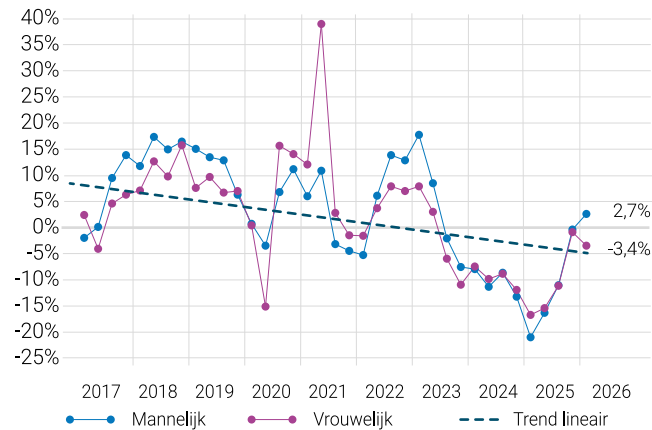
6. Ondernemers

6.1 Geslacht

Ondernemers naar geslacht en leeftijd op 1 april 2026

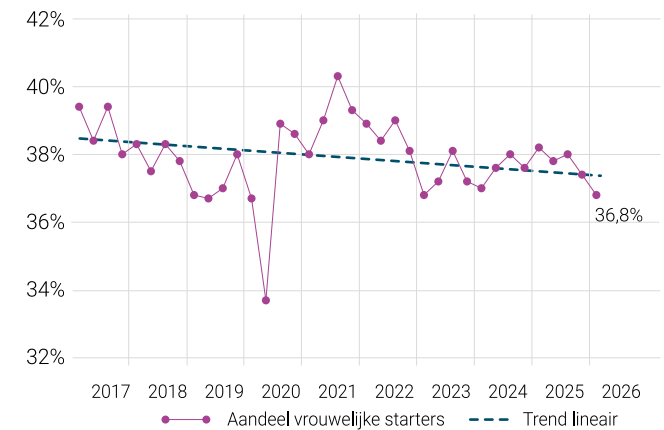

Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar geslacht (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

- ➔ Het aantal startende mannelijke ondernemers is gestegen met 2,7% in Q1 2026 ten opzichte van Q1 2025.
- ➔ Bij de vrouwelijke startende ondernemers is sprake van een daling met 3,4%

Ontwikkeling aandeel vrouwelijke starters

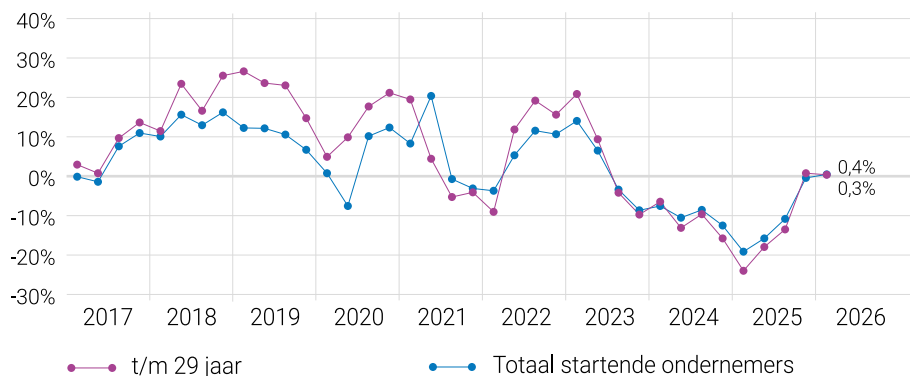
- ➔ Het aandeel vrouwelijke starters in Q1 2026 komt uit op 36,8%.

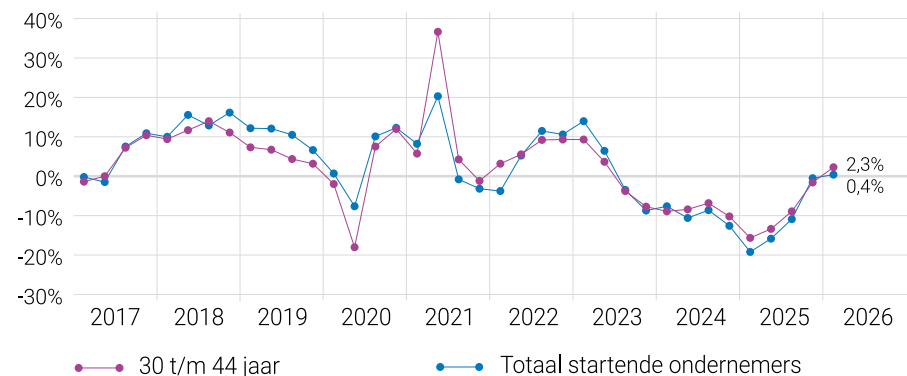
6. Ondernemers

6.2 Leeftijd

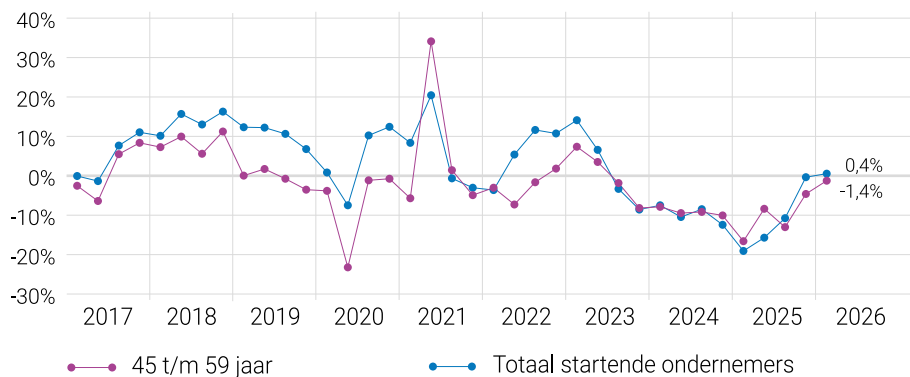
Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse tot en met 29 jaar ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

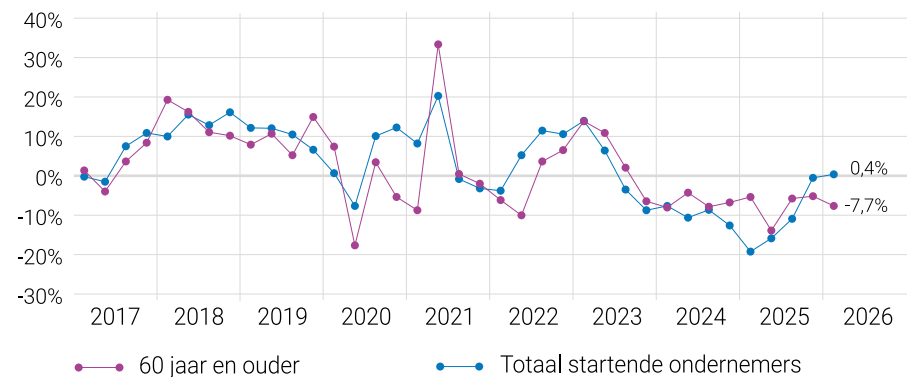
Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse 30 tot en met 44 jaar ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse 45 tot en met 59 jaar ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

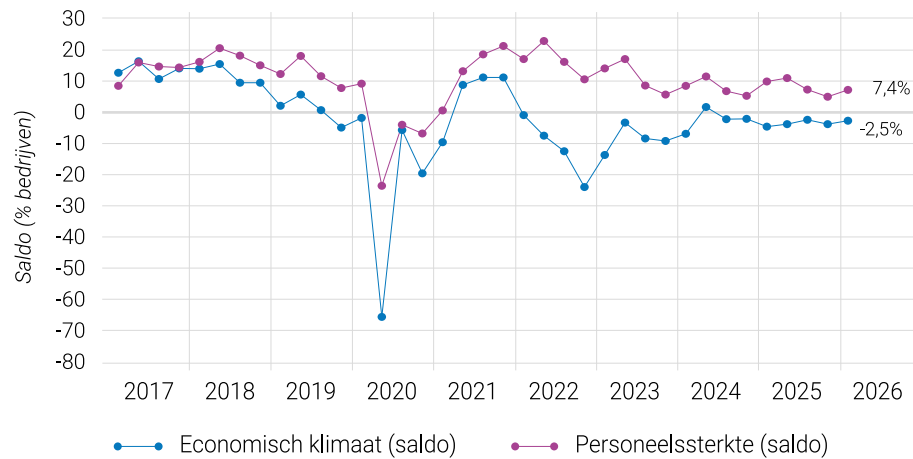
Ontwikkeling aantal startende ondernemers naar leeftijdsklasse 60 jaar en ouder ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder

7. Conjunctuur

Ontwikkeling verwachtingen rond Economisch klimaat en Personeelssterkte

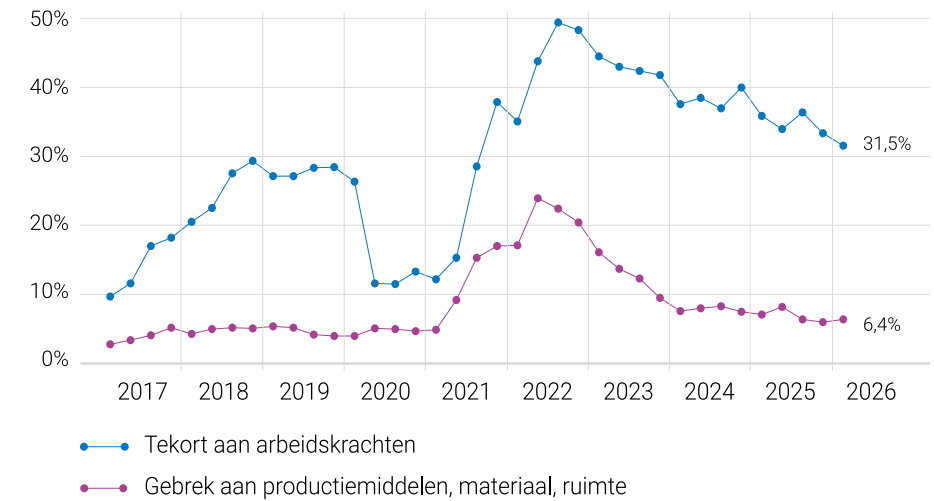

* Weergegeven is het saldo van het aandeel mkb-ondernemers dat verbetering of groei verwacht en het aandeel dat verslechtering en afname verwacht.

* Het laatste kwartaal is een verwachting.

Bron: Conjunctuurenquête Nederland (COEN)

Aandelen van de bedrijven met belemmeringen in de bedrijfsontwikkeling

Bron: Conjunctuurenquête Nederland (COEN)

➔ Het tekort aan personeel blijft voor veel MKB-bedrijven een belangrijk knelpunt.

8. Bijlage

Verantwoording

Bronnen

De meeste gegevens in deze rapportage zijn afkomstig uit het KVK Handelsregister. Daarnaast is gebruikgemaakt van het aantal inwoners zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en van de Conjunctuur Enquête Nederland (COEN), een gezamenlijk onderzoek van het CBS, KVK, Economisch Instituut voor de Bouw (EIB), VNO/NCW en MKB Nederland.

Bedrijvendynamiek

De cijfers uit het Handelsregister hebben betrekking op:

- Zowel hoofd- als nevenvestigingen van ondernemingen. Dit zijn bedrijven met een commerciële activiteit. De meeste verenigingen en stichtingen vallen hier in het algemeen buiten.
- Vestigingen van economisch actieve ondernemingen.
- Hoofdvestiging = hoofdkantoor, hoofdkwartier, hoofdzetel.
- Nevenvestiging = vestiging (filiaal) van onderneming op een andere plaats dan hoofdvestiging.

Het saldo van starters en stoppers geeft niet het volledige beeld van de dynamiek in het Handelsregister. De volgende gebeurtenissen zijn ook van invloed:

- Verandering van activiteit (SBI-code).
- Verhuizing.
- Fusies, splitsingen, overnames, rechtsvorm wijzigingen en ambtshalve wijzigingen.

KVK werkt eraan om in de toekomst ook dit soort verschuivingen beter te gaan duiden. Op dit moment is dat echter nog niet mogelijk.

Methode trendberekening

De trendlijnen geven de procentuele ontwikkeling weer ten opzichte van hetzelfde kwartaal in het voorgaande jaar.

Definities

Stand

Het aantal economisch actieve vestigingen of ondernemers op de eerste dag van het kwartaal.

Starter

Aantal startende hoofd- en nevenvestigingen.

Stopper

Aantal opgeheven hoofd- en nevenvestigingen. De zogenaamde ambtshalve uitschrijvingen tellen niet mee. Dit zijn uitschrijvingen op initiatief van KVK van ondernemingen die lange tijd niet actief zijn geweest. KVK baseert zich hierbij op gegevens van de Belastingdienst.

Faillissement

Aantal uitgesproken faillietverklaringen op hoofdvestigingen. De registratie van een faillissement gebeurt soms met terugwerkende kracht, waardoor deze nog niet is meegenomen in de telling van het kwartaal van het faillissement op moment van publicatie.

Economisch actief

Alle ondernemingen met uitzondering van:

- Vestigingen met als activiteit zakelijk beheer, overig of onbekend.
- Vestigingen waarvan het aantal werkzame personen onbekend is (WP Klasse 999).

Zakelijk beheer

Dit zijn vestigingen die niet actief aan het economisch verkeer meedoen, zoals holdings, sommige beleggingsinstellingen (pensioen-bv's) en handel en beheer van eigen onroerend goed.

Zzp

In het KVK Trendrapport betreft het aantal zzp'ers zowel het aantal hoofd- en nevenvestigingen én het aantal fulltime en parttime zzp'ers.

- Parttime zzp: één werkzame persoon parttime (minder dan vijftien uur per week), nul werkzame personen fulltime, rechtsvorm is eenmanszaak of bv.
- Fulltime zzp: één werkzame persoon fulltime (meer of gelijk aan vijftien uur per week), nul werkzame personen parttime, rechtsvorm is eenmanszaak of bv.

Ondernemer

Een ondernemer is een natuurlijke persoon die een eenmanszaak runt of binnen een onderneming de functie van vennoot, mede-eigenaar of enig aandeelhouder vervult. Niet natuurlijke personen zijn uitgesloten.

Activiteit

De hoofdactiviteit zoals geregistreerd in het Handelsregister. Dit is de belangrijkste activiteit van de onderneming, vastgelegd volgens de Standaard Bedrijven Indeling (SBI-codering 2008). De nevenactiviteit(en) van de onderneming worden niet meegenomen.

Personeelssterkte en economisch klimaat

Deze gegevens zijn afkomstig uit een representatieve enquête onder bedrijven met vijf of meer werkzame personen (COEN). Het gaat om een beoordeling van de ondernemer in relatie tot het eigen bedrijf. De vraag is gesteld of de personeelssterkte is toegenomen, gelijk gebleven of afgenomen en of het economisch klimaat is verbeterd, gelijk gebleven of verslechterd. In de grafiek is het saldo van toename en afname weergegeven.

Sectoren

In dit Trendrapport wordt gebruik gemaakt van de sectorindeling van het CBS. In eerdere uitgaven werd een andere sectorindeling gehanteerd

Disclaimer

Door een Europese herziening van SBI-codes in september 2025 zijn nieuwe codes toegevoegd en bestaande codes vervallen. Hierdoor kunnen verschuivingen in trendlijnen optreden. Houd hier rekening mee bij interpretatie van de cijfers.

Verwijzingen

Hierbij een aantal handige links naar websites met meer informatie over de gebruikte bronnen en indelingen of specifieke toepassingen.

KVK Regiodata

Online datatool van KVK met een breed scala aan economische data.
www.kvk.nl/regiodata

KVK Bedrijventeller / Company counter

Met de KVK Bedrijventeller check je snel en eenvoudig het aantal bedrijven in jouw branche én gebied.
www.kvk.nl/bedrijventeller

De KVK Bedrijventeller is er ook in het Engels:
<https://www.kvk.nl/en/managing-and-growing/kvk-company-counter/>

KVK Marktscan

Met de KVK Marktscan ontdek je hoe jouw marktgebied eruit ziet.
www.kvk.nl/marktscan

KVK Trendrapport

Het KVK Trendrapport wordt na afloop van ieder kwartaal uitgebracht (behalve na afloop van het 4^e kwartaal, want dan verschijnt het KVK Jaarrapport Bedrijvendynamiek). Voor eerdere edities zie: <https://www.kvk.nl/cijfers-en-trends/>

[Trendlijnen](#)[Sectoren](#)[Regio's](#)[Rechtsvormen](#)[Ondernemers](#)[Conjunctuur](#)

KVK Bedrijvendynamiek Jaarrapport

Analyses van de Nederlandse bedrijvigheid en de dynamiek van startende, stoppende en failliete bedrijven. De KVK Bedrijvendynamiek wordt jaarlijks uitgebracht in januari en blikt terug op het voorgaande jaar.

<https://www.kvk.nl/cijfers-en-trends/>

Conjunctuurenquête Nederland (COEN) rapportages

Inzicht in de verwachtingen van mkb-ondernemers over diverse bedrijfseconomische indicatoren.

<https://ondernemersplein.kvk.nl/coen/>

Typeermodule

Hulpmiddel bij het indelen van bedrijfsactiviteiten.

<https://sbi.cbs.nl/CBS.TypeerModule.TypeerServiceWebAPI/content/angular/app/#/>

Trendlijnen ▶

Sectoren ▶

Regio's ▶

Rechtsvormen ▶

Ondernemers ▶

Conjunctuur ▶

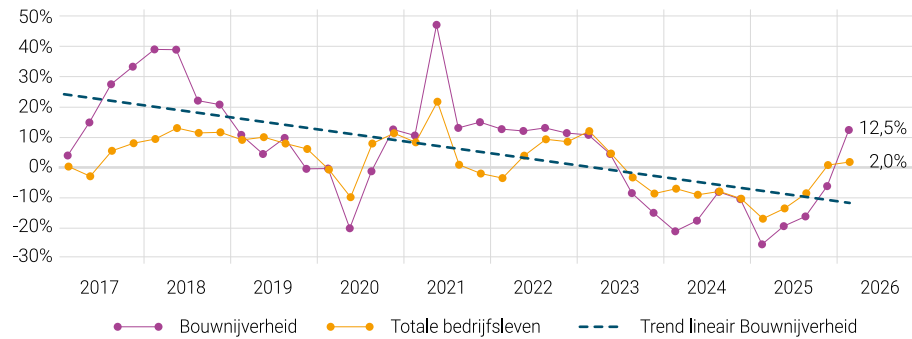
INGEZOOMD SECTOREN

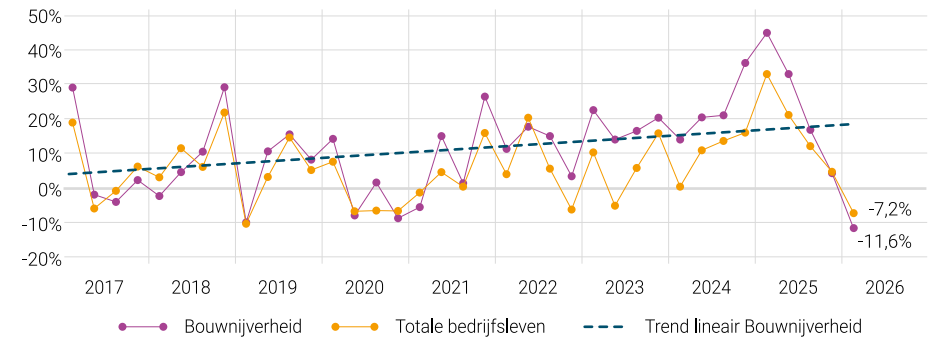
3B. Ingezoomd sectoren

Sector Bouwnijverheid

Ontwikkeling aantal starters sector Bouwnijverheid
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

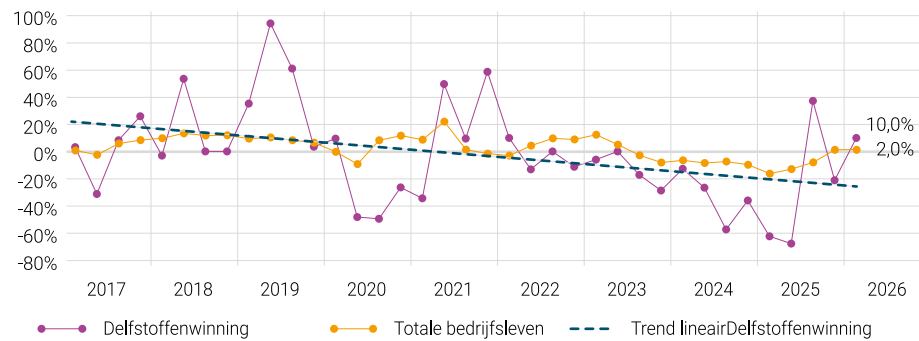
Ontwikkeling aantal stoppers sector Bouwnijverheid
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

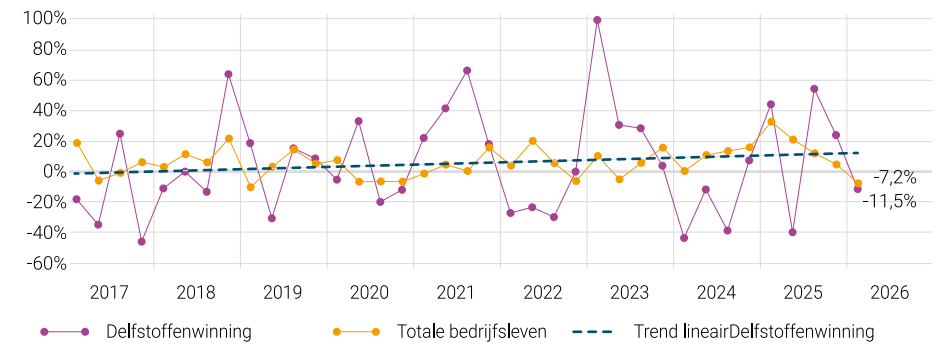

Sector Delfstoffenwinning

Ontwikkeling aantal starters sector Delfstoffenwinning
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

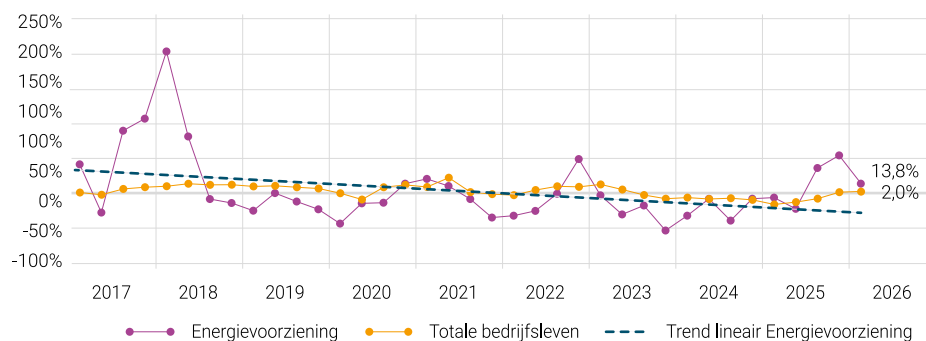
Ontwikkeling aantal stoppers sector Delfstoffenwinning
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

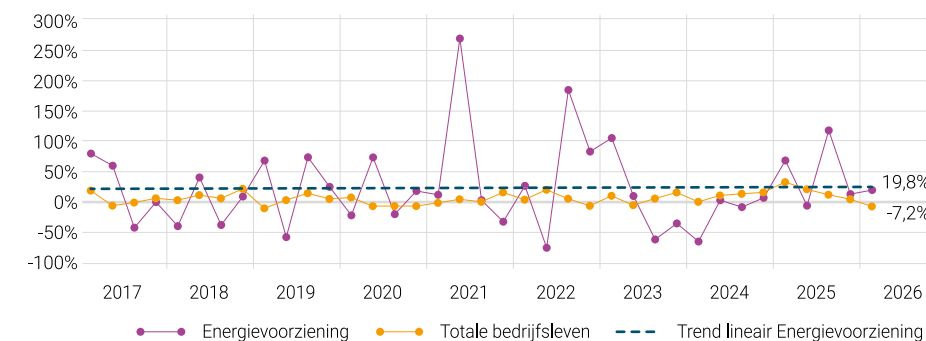

Sector Energievoorziening

Ontwikkeling aantal starters sector Energievoorziening (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

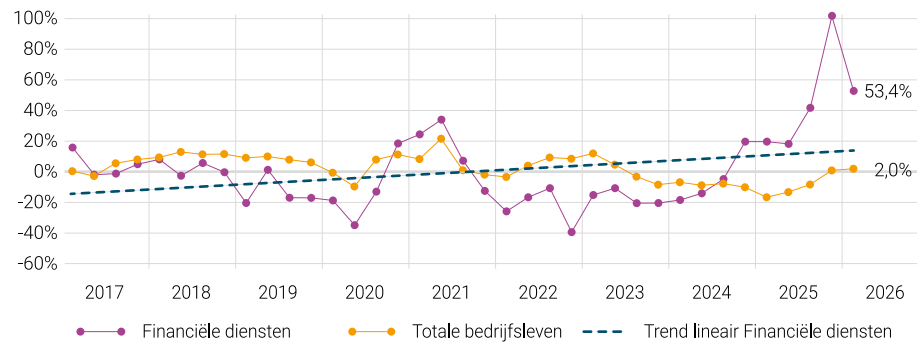
Ontwikkeling aantal stoppers sector Energievoorziening (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

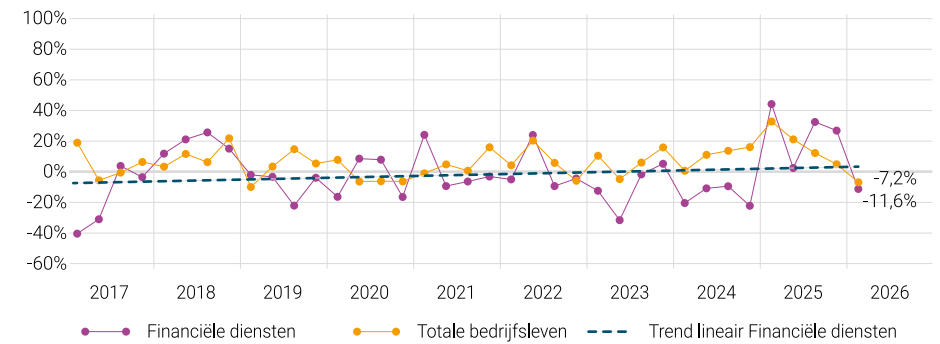

Sector Financiële diensten

Ontwikkeling aantal starters sector Financiële diensten (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

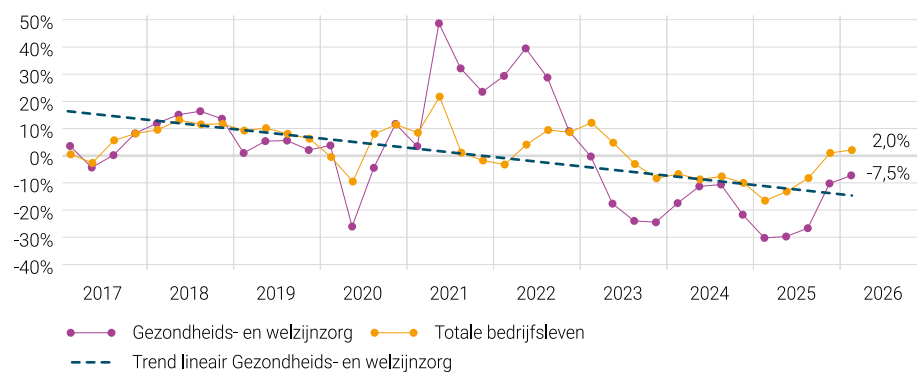
Ontwikkeling aantal stoppers sector Financiële diensten (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

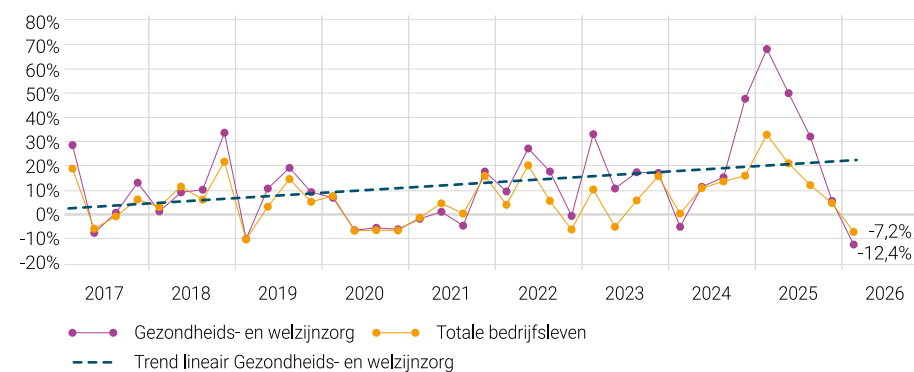

Sector Gezondheids- en welzijnzorg

Ontwikkeling aantal starters sector Gezondheids- en welzijnzorg
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

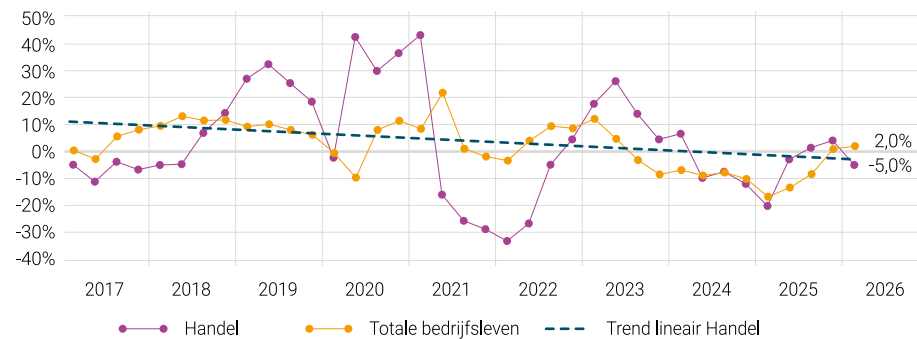
Ontwikkeling aantal stoppers sector Gezondheids- en welzijnzorg
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

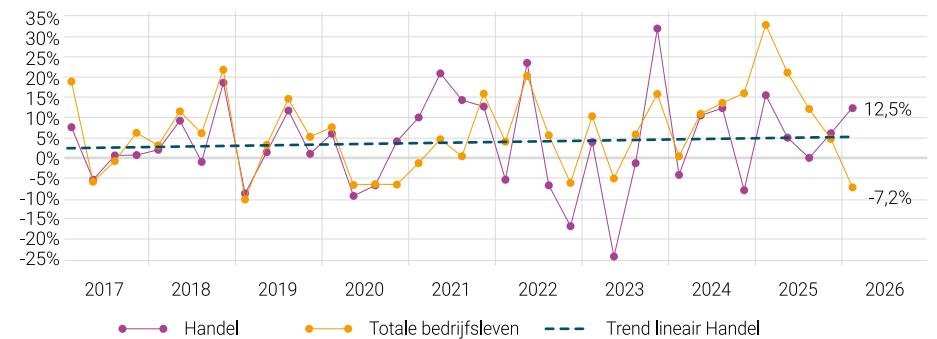

Sector Handel

Ontwikkeling aantal starters sector Handel (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

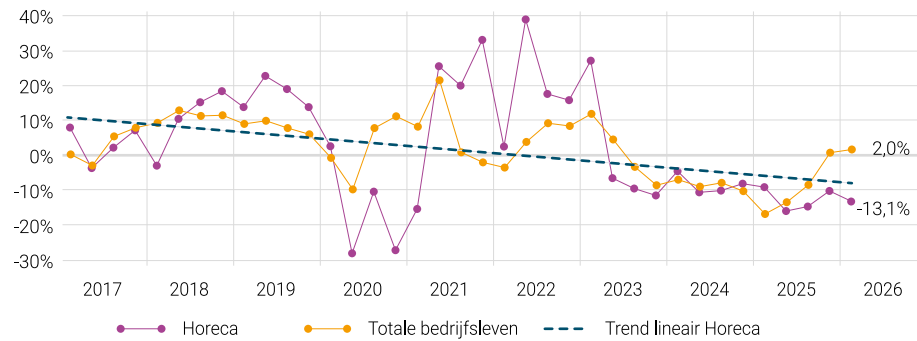
Ontwikkeling aantal stoppers sector Handel (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

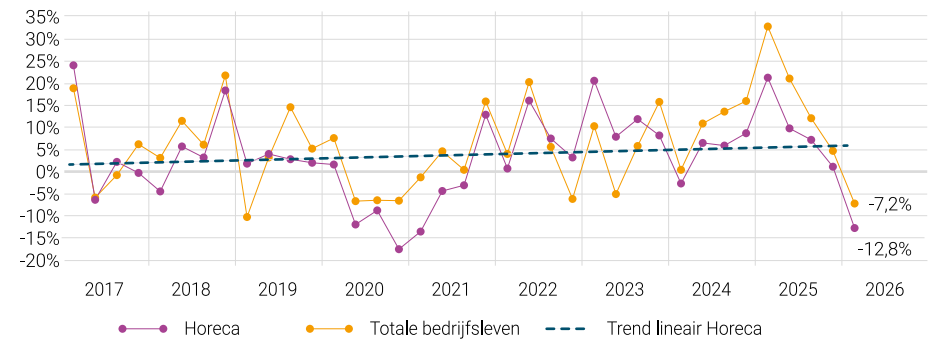

Sector Horeca

Ontwikkeling aantal starters sector Horeca (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

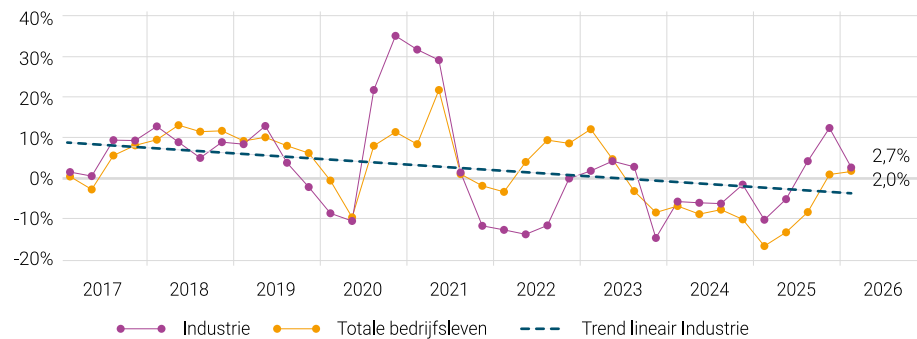
Ontwikkeling aantal stoppers sector Horeca (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

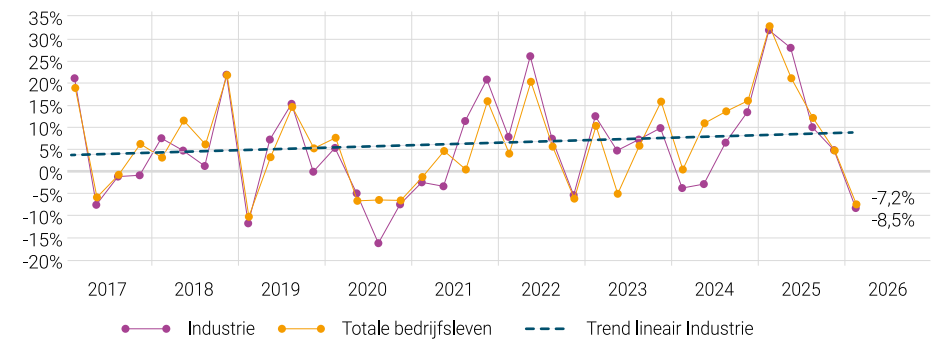

Sector Industrie

Ontwikkeling aantal starters sector Industrie (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

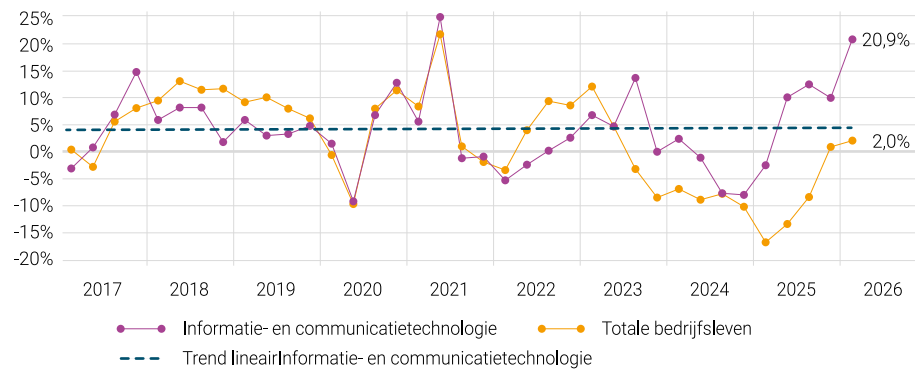
Ontwikkeling aantal stoppers sector Industrie (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

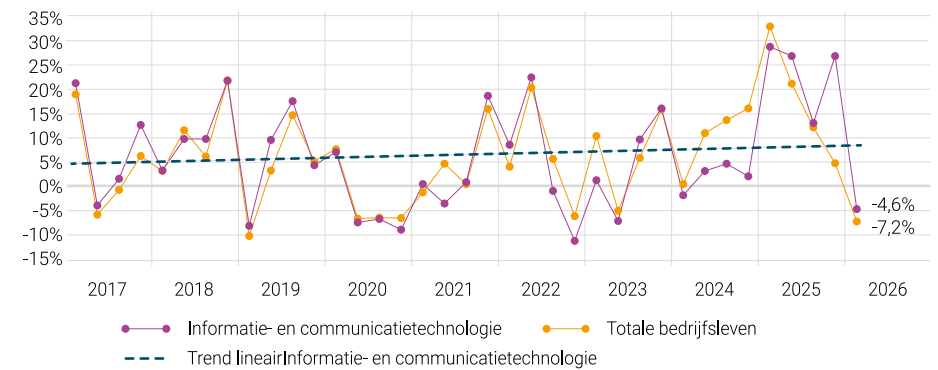

Sector Informatie- en communicatietechnologie

Ontwikkeling aantal starters sector Informatie- en communicatietechnologie (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

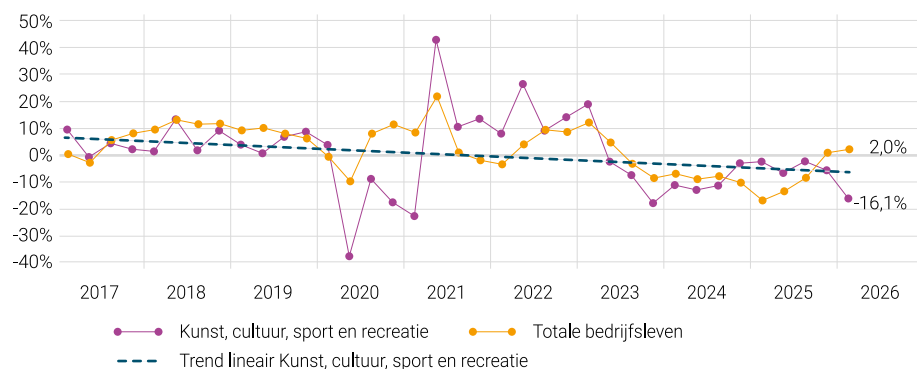
Ontwikkeling aantal stoppers sector Informatie- en communicatietechnologie (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

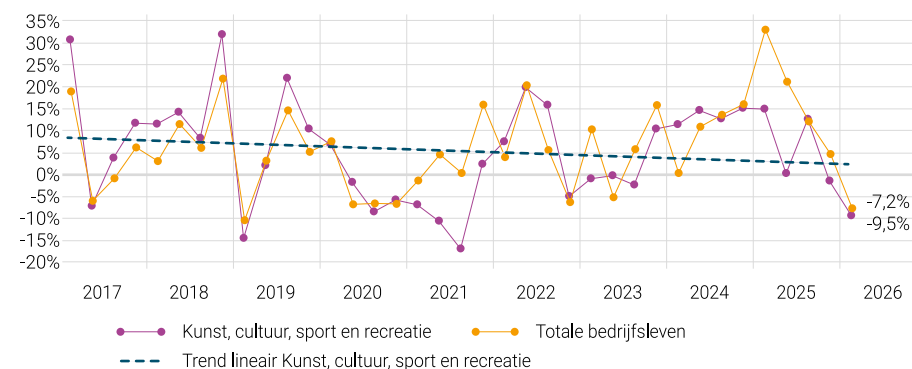

Sector Kunst, cultuur, sport en recreatie

Ontwikkeling aantal starters sector Kunst, cultuur, sport en recreatie
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Kunst, cultuur, sport en recreatie
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

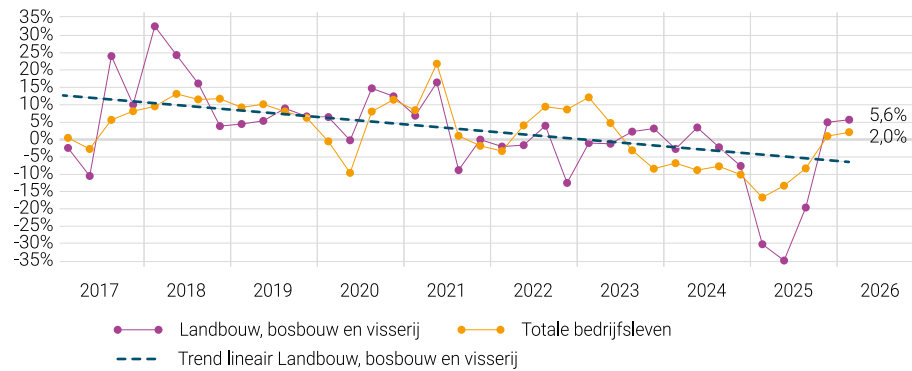
Terug naar starters per sector ▶

Terug naar stoppers per sector ▶

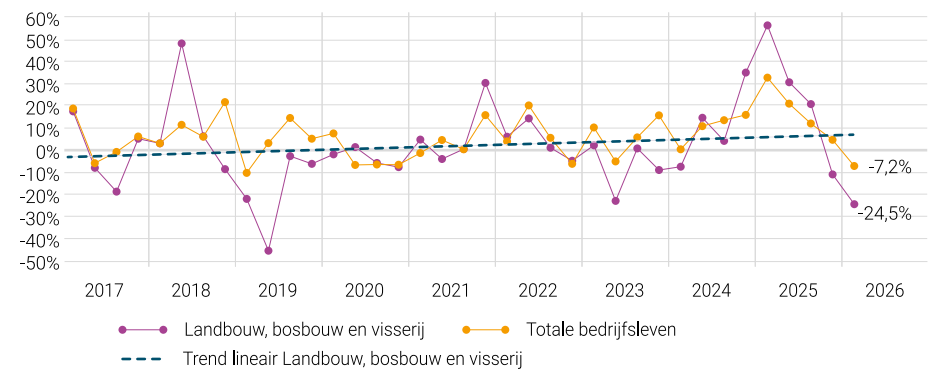

Sector Landbouw, bosbouw en visserij

Ontwikkeling aantal starters sector Landbouw, bosbouw en visserij
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

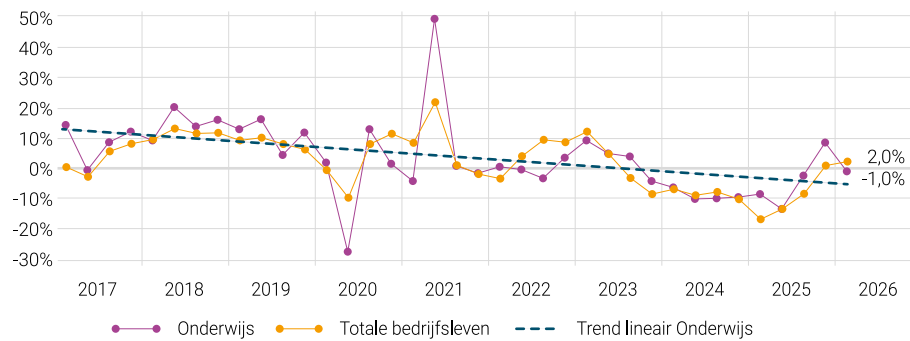
Ontwikkeling aantal stoppers sector Landbouw, bosbouw en visserij
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

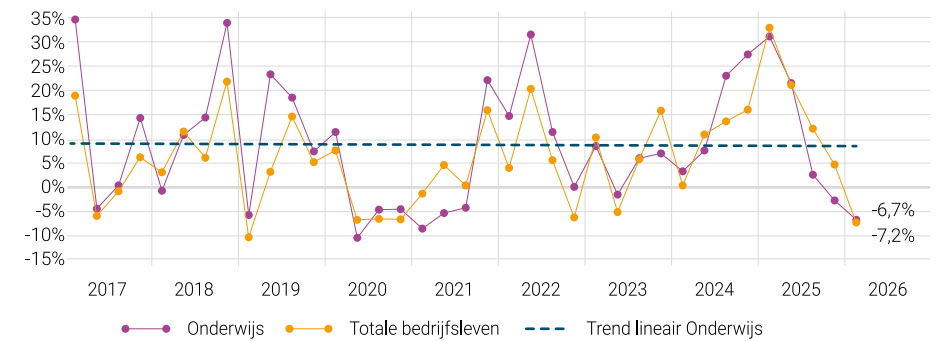

Sector Onderwijs

Ontwikkeling aantal starters sector Onderwijs (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

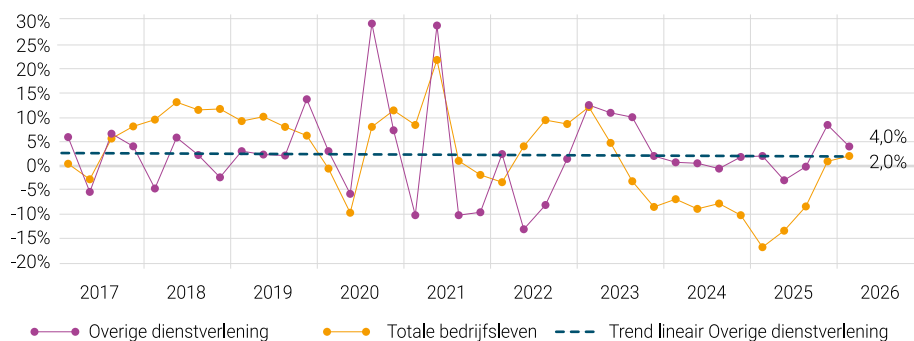
Ontwikkeling aantal stoppers sector Onderwijs (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

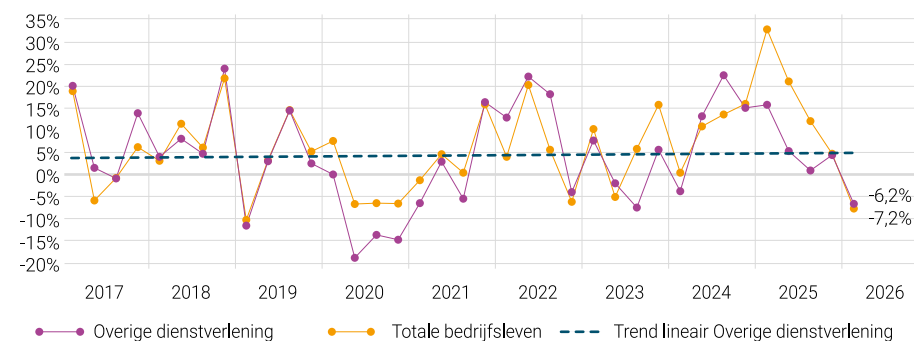

Sector Overige dienstverlening

Ontwikkeling aantal starters sector Overige dienstverlening (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

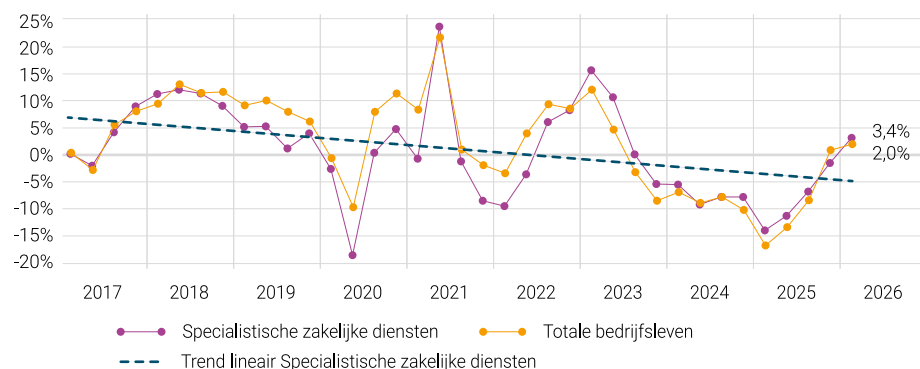
Ontwikkeling aantal stoppers sector Overige dienstverlening (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

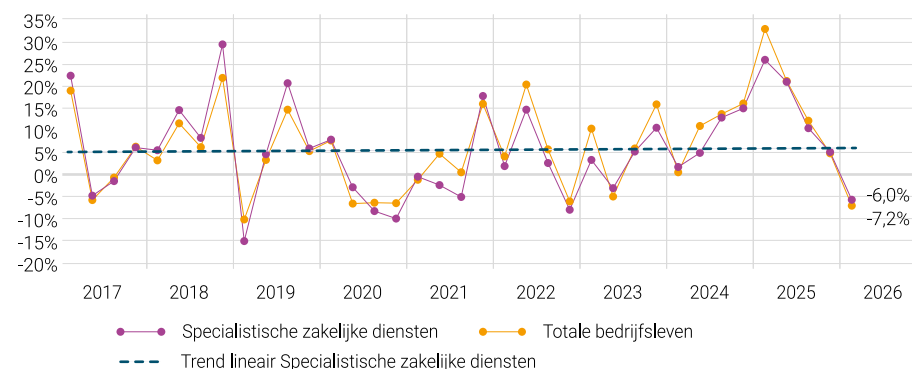

Sector Specialistische zakelijke diensten

Ontwikkeling aantal starters sector Specialistische zakelijke diensten (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

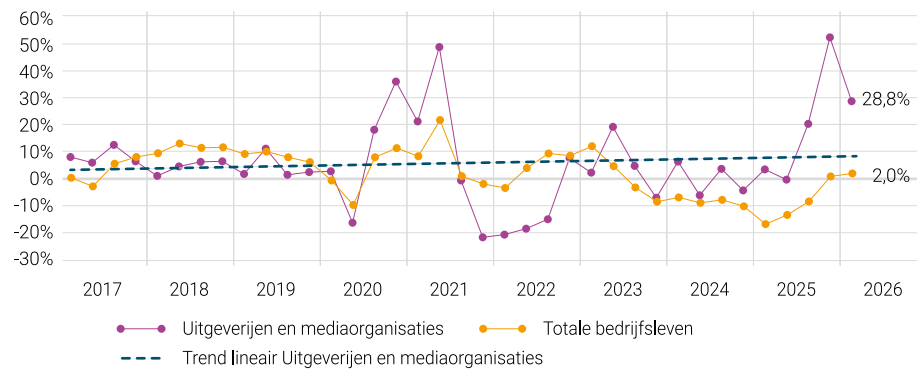
Ontwikkeling aantal stoppers sector Specialistische zakelijke diensten (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

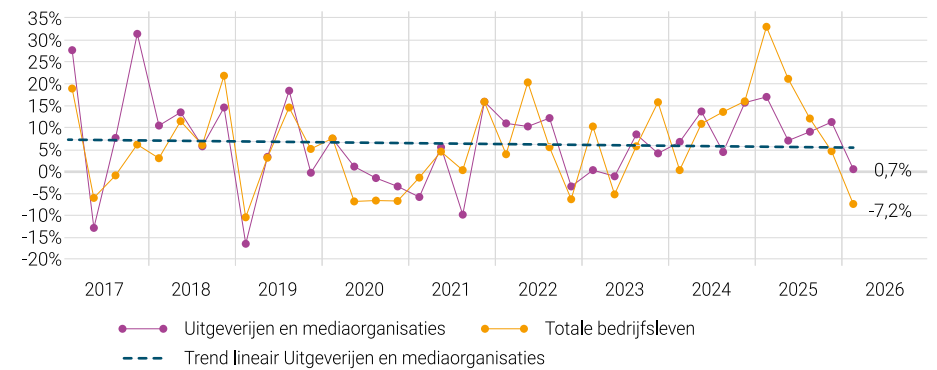

Sector Uitgeverijen en mediaorganisaties

Ontwikkeling aantal starters sector Uitgeverijen en mediaorganisaties (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

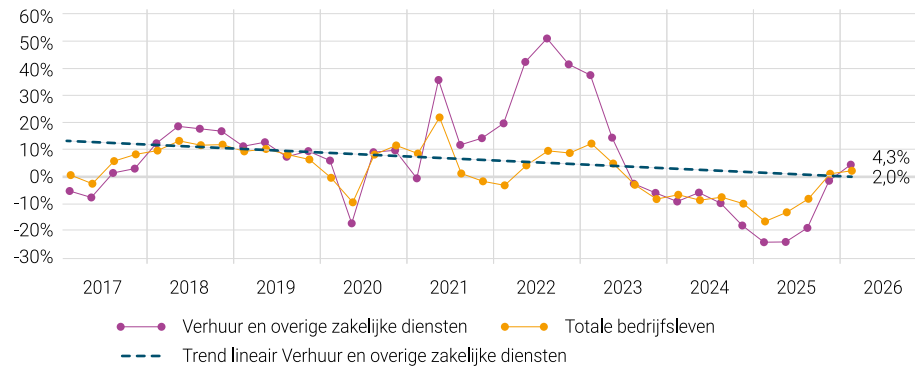
Ontwikkeling aantal stoppers sector Uitgeverijen en mediaorganisaties (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

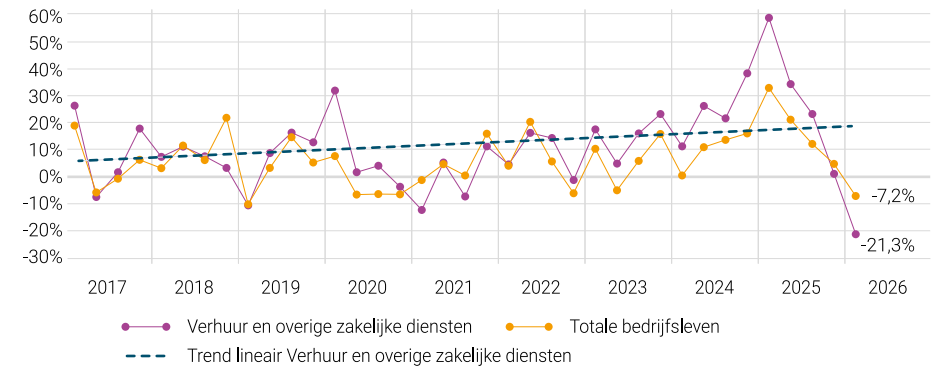

Sector Verhuur en overige zakelijke diensten

Ontwikkeling aantal starters sector Verhuur en overige zakelijke diensten (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

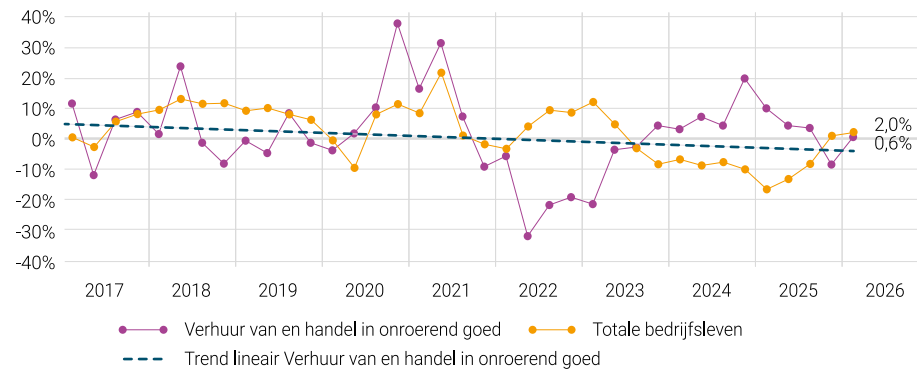
Ontwikkeling aantal stoppers sector Verhuur en overige zakelijke diensten (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

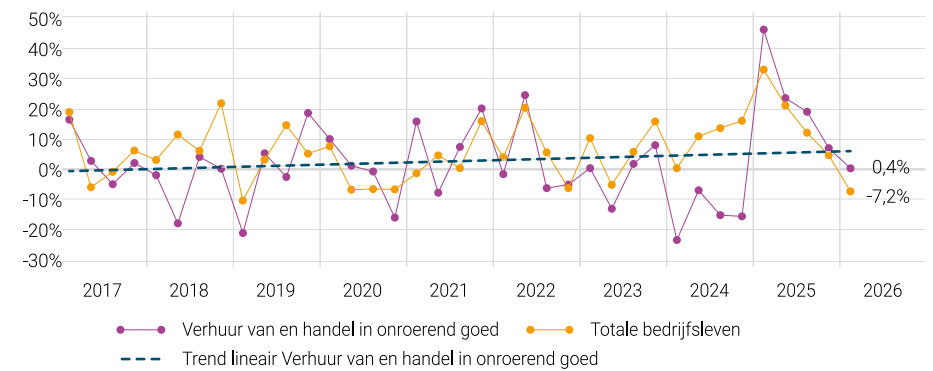

Sector Verhuur van en handel in onroerend goed

Ontwikkeling aantal starters sector Verhuur van en handel in onroerend goed (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

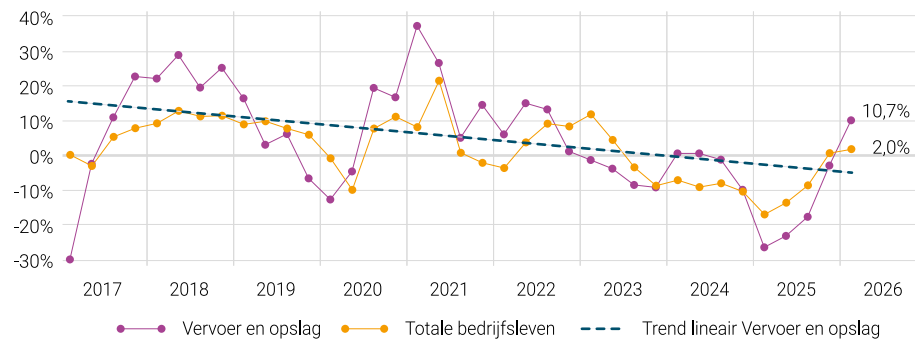
Ontwikkeling aantal stoppers sector Verhuur van en handel in onroerend goed (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

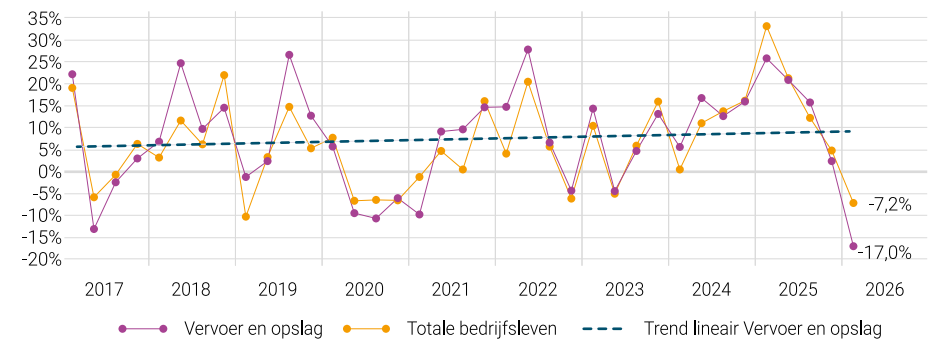

Sector Vervoer en opslag

Ontwikkeling aantal starters sector Vervoer en opslag
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

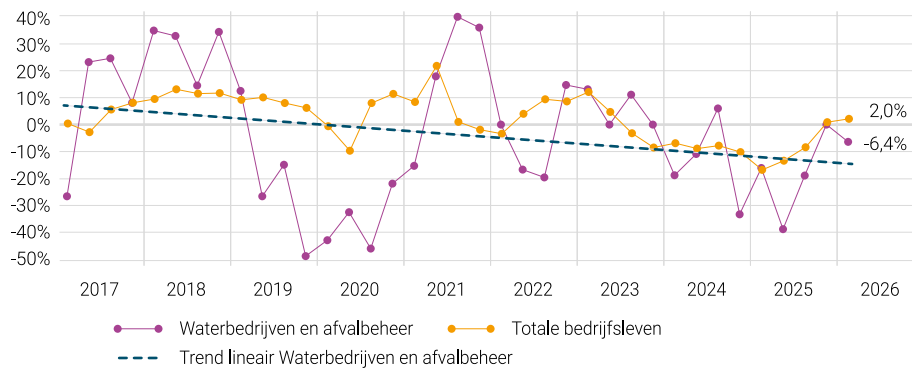
Ontwikkeling aantal stoppers sector Vervoer en opslag
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

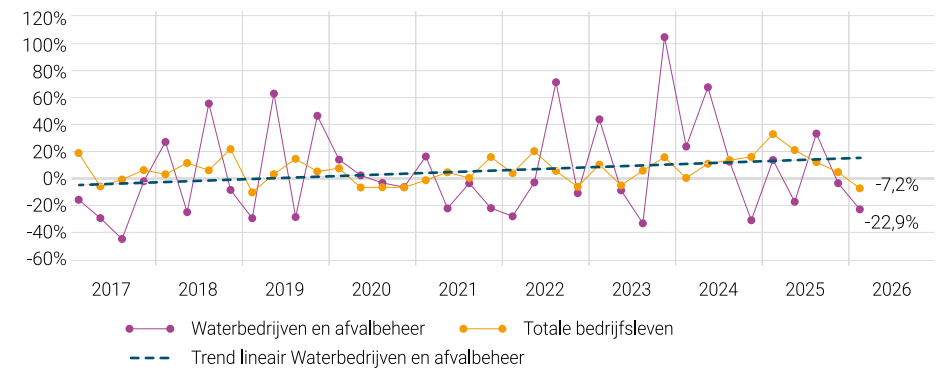

Sector Waterbedrijven en afvalbeheer

Ontwikkeling aantal starters sector Waterbedrijven en afvalbeheer
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers sector Waterbedrijven en afvalbeheer
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per sector](#)[Terug naar stoppers per sector](#)

Trendlijnen ▶

Sectoren ▶

Regio's ▶

Rechtsvormen ▶

Ondernemers ▶

Conjunctuur ▶

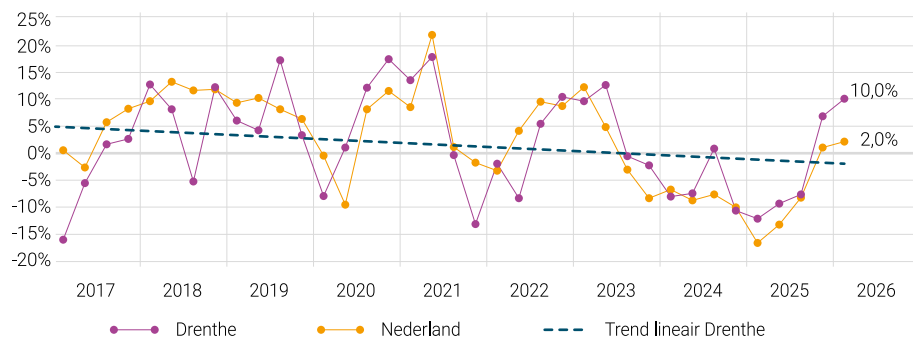
INGEZOOMD REGIO'S

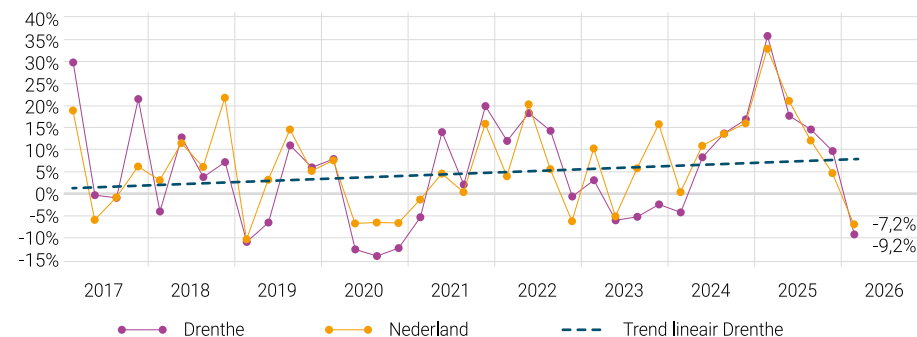
4B. Ingezoomd regio's

Provincie Drenthe

Ontwikkeling aantal starters provincie Drenthe (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

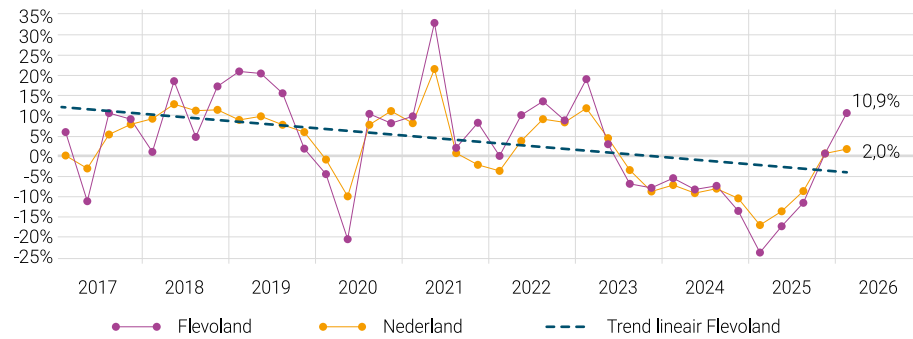
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Drenthe (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

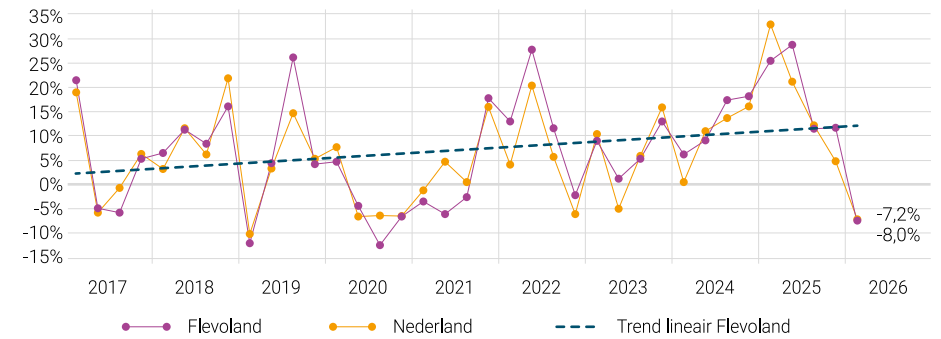

Provincie Flevoland

Ontwikkeling aantal starters provincie Flevoland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

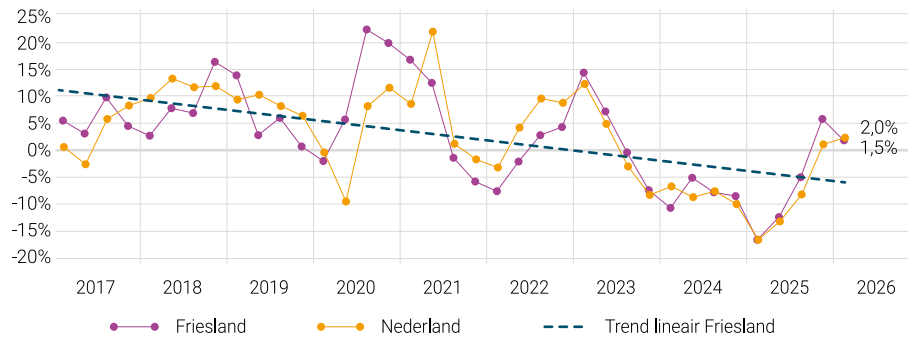
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Flevoland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

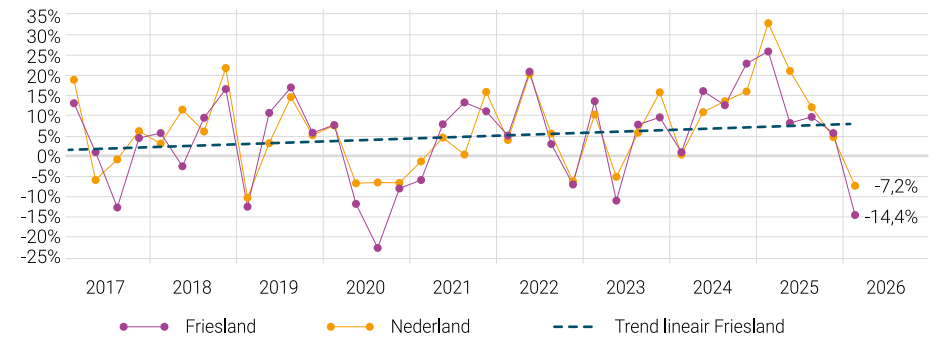

Provincie Friesland

Ontwikkeling aantal starters provincie Friesland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

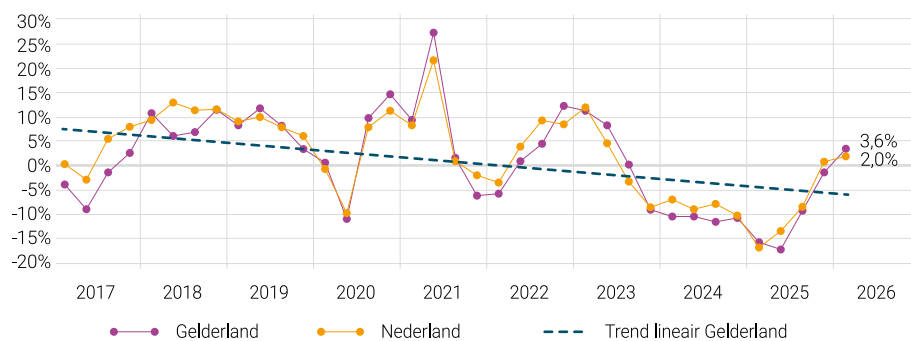
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Friesland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

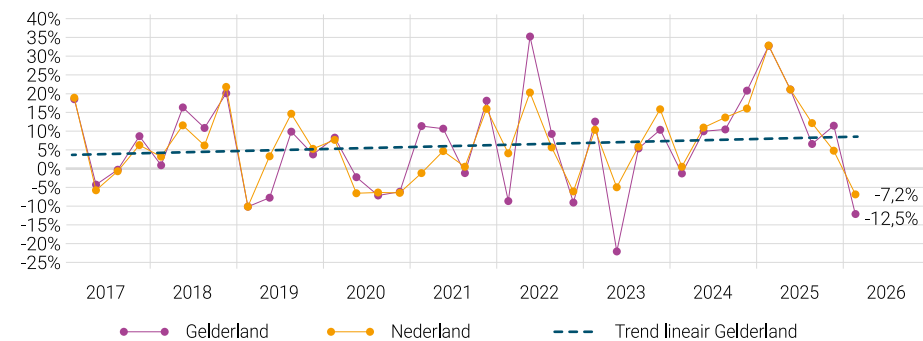

Provincie Gelderland

Ontwikkeling aantal starters provincie Gelderland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

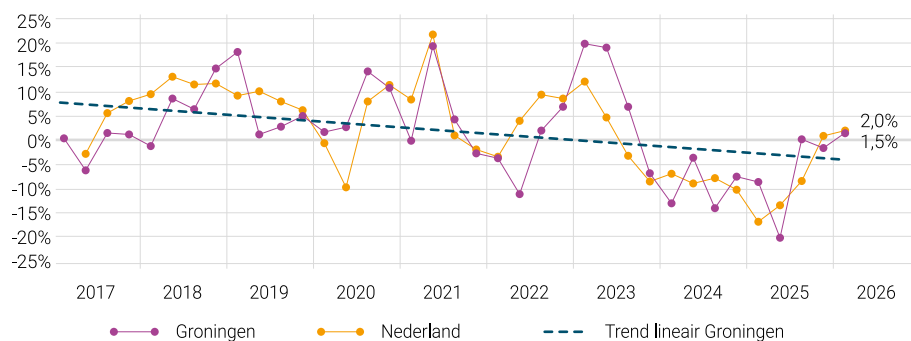
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Gelderland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

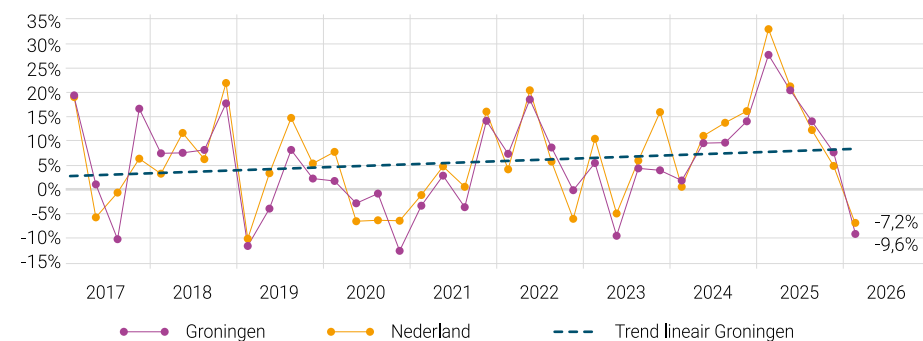

Provincie Groningen

Ontwikkeling aantal starters provincie Groningen (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers provincie Groningen (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

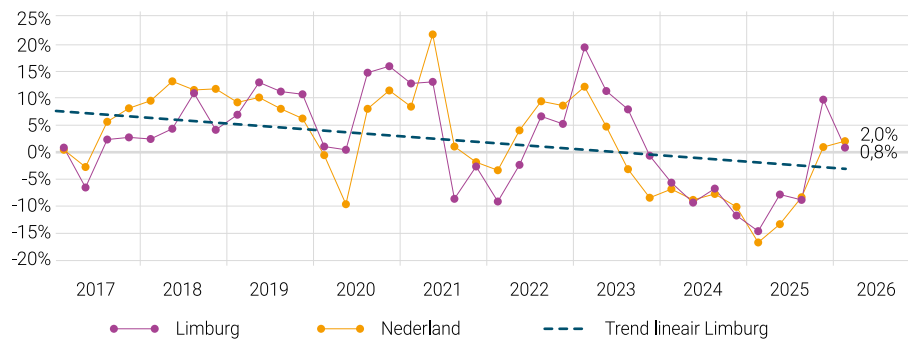
[Terug naar starters per regio](#) ▶[Terug naar stoppers per regio](#) ▶

Provincie Limburg

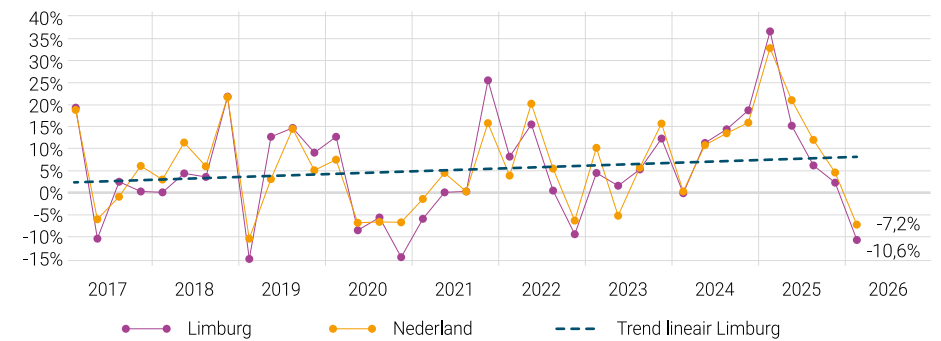
Ontwikkeling aantal starters provincie Limburg

(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers provincie Limburg

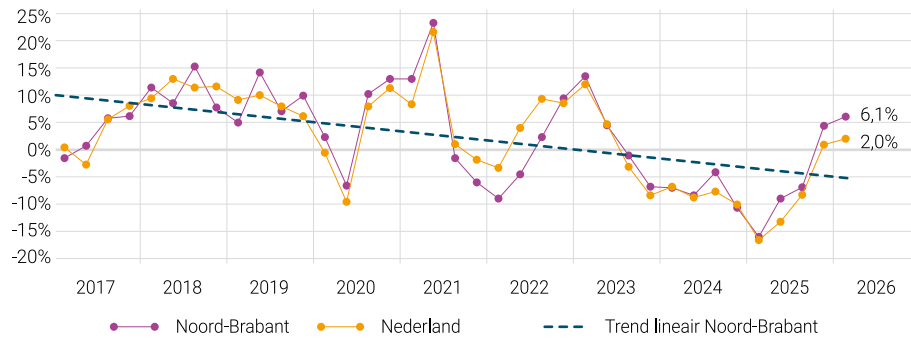
(per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

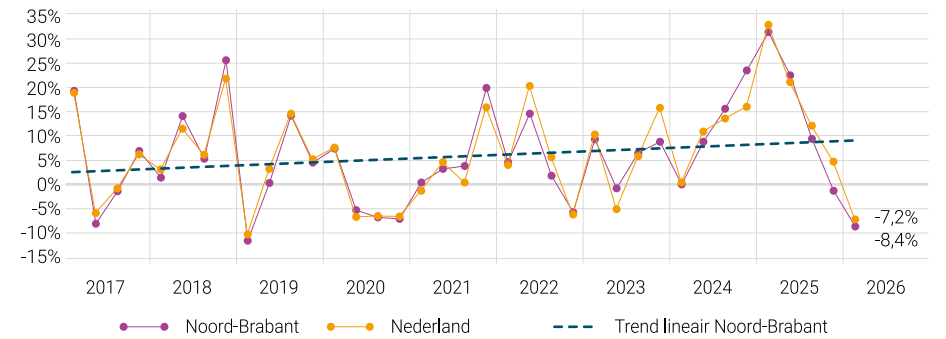

Provincie Noord-Brabant

Ontwikkeling aantal starters provincie Noord-Brabant (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

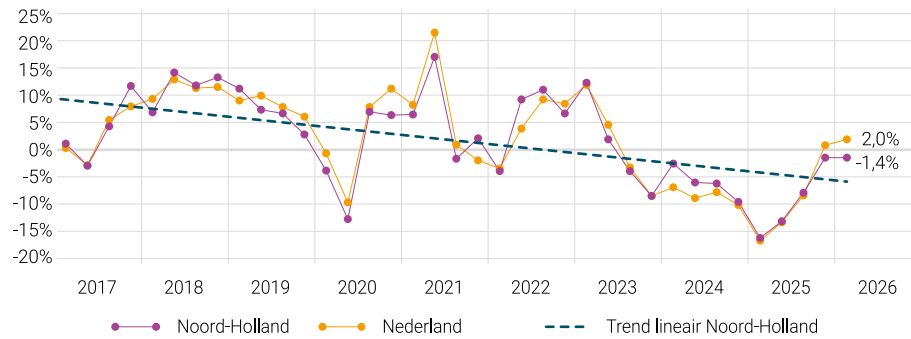
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Noord-Brabant (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

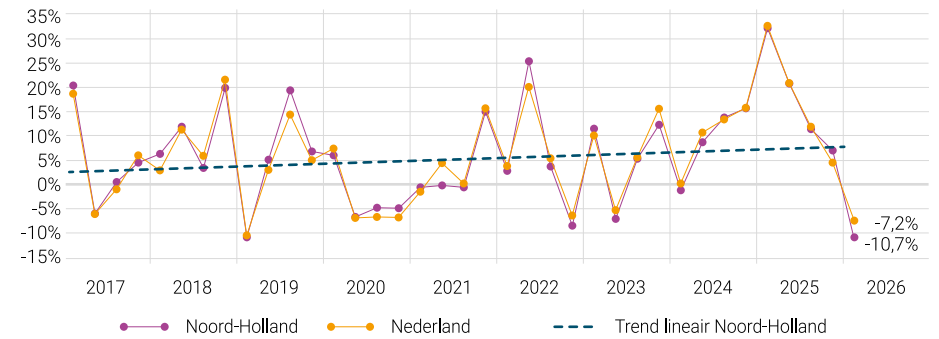

Provincie Noord-Holland

Ontwikkeling aantal starters provincie Noord-Holland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

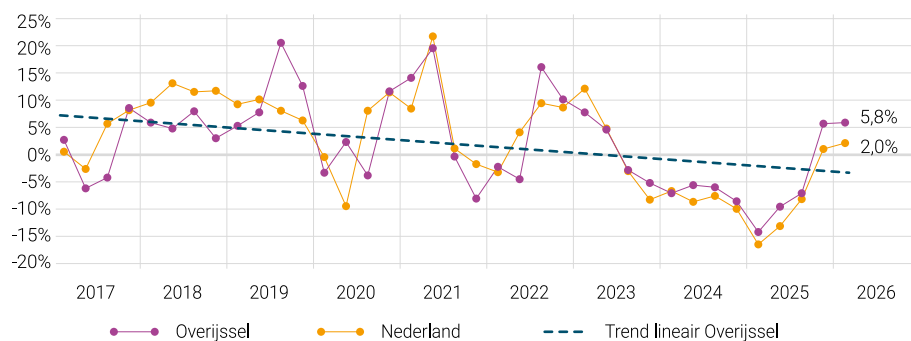
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Noord-Holland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

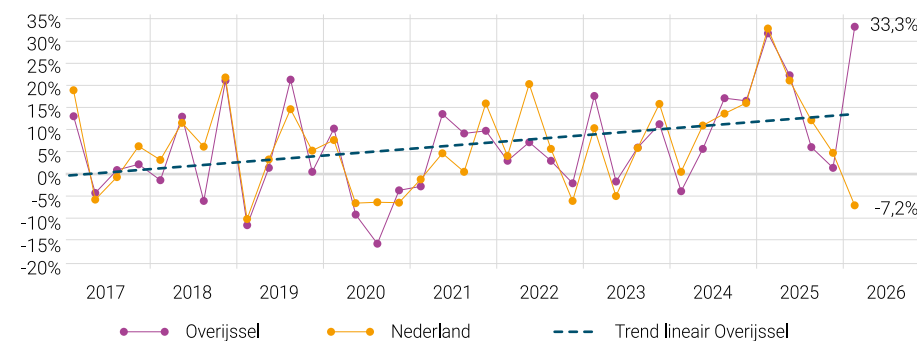

Provincie Overijssel

Ontwikkeling aantal starters provincie Overijssel (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

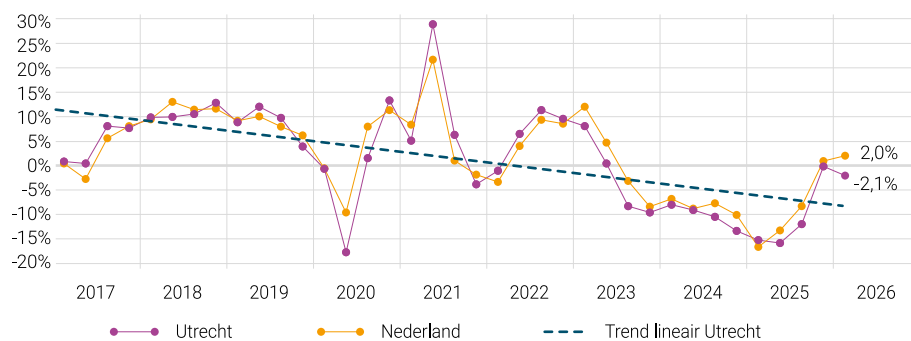
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Overijssel (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

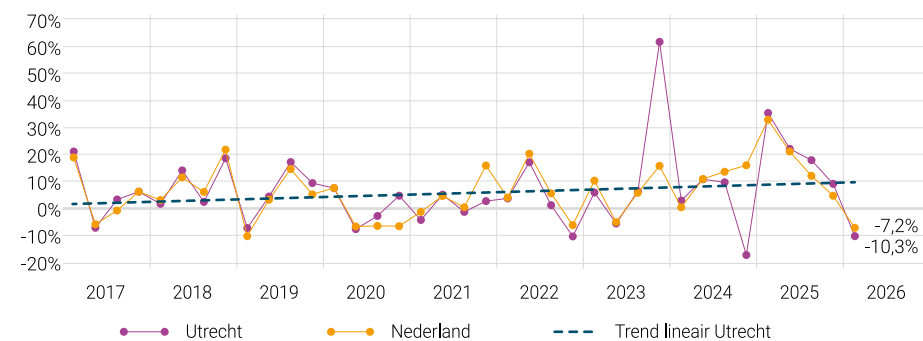

Provincie Utrecht

Ontwikkeling aantal starters provincie Utrecht (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

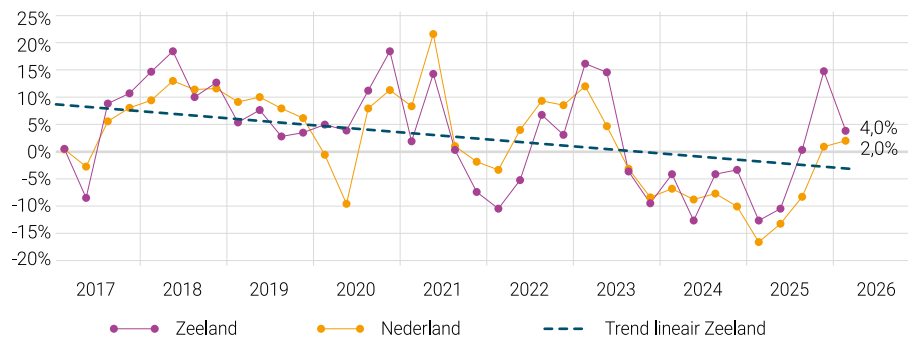
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Utrecht (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

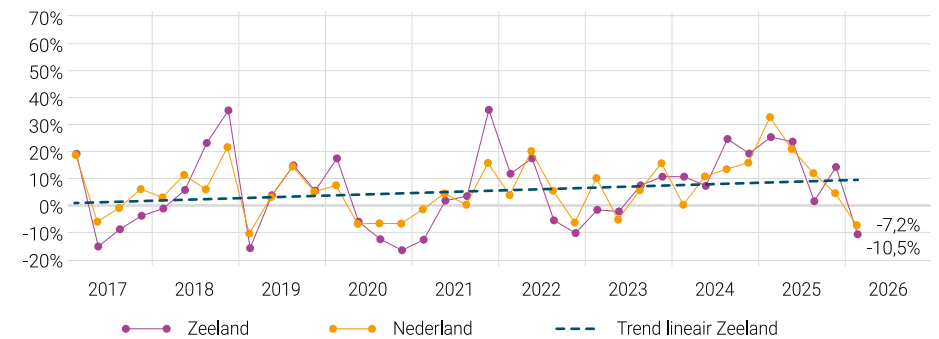

Provincie Zeeland

Ontwikkeling aantal starters provincie Zeeland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

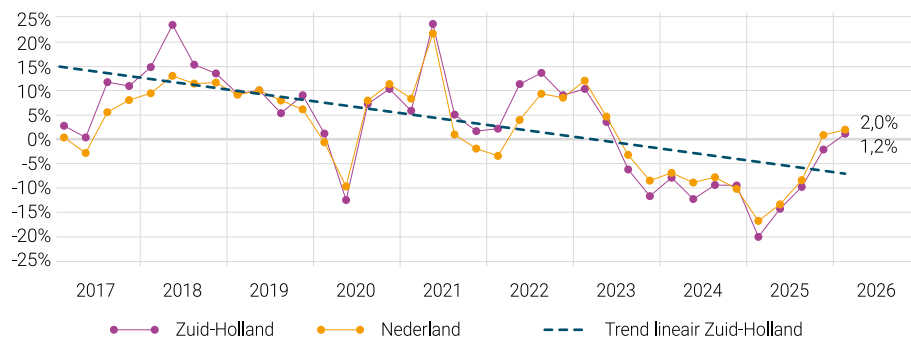
Ontwikkeling aantal stoppers provincie Zeeland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

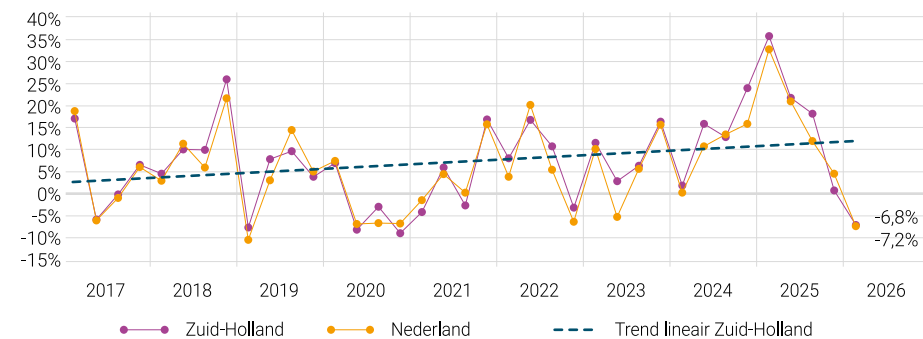

Provincie Zuid-Holland

Ontwikkeling aantal starters provincie Zuid-Holland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Ontwikkeling aantal stoppers provincie Zuid-Holland (per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

[Terug naar starters per regio](#)[Terug naar stoppers per regio](#)

Kijk op: kvk.nl/cijfers-en-trends/

